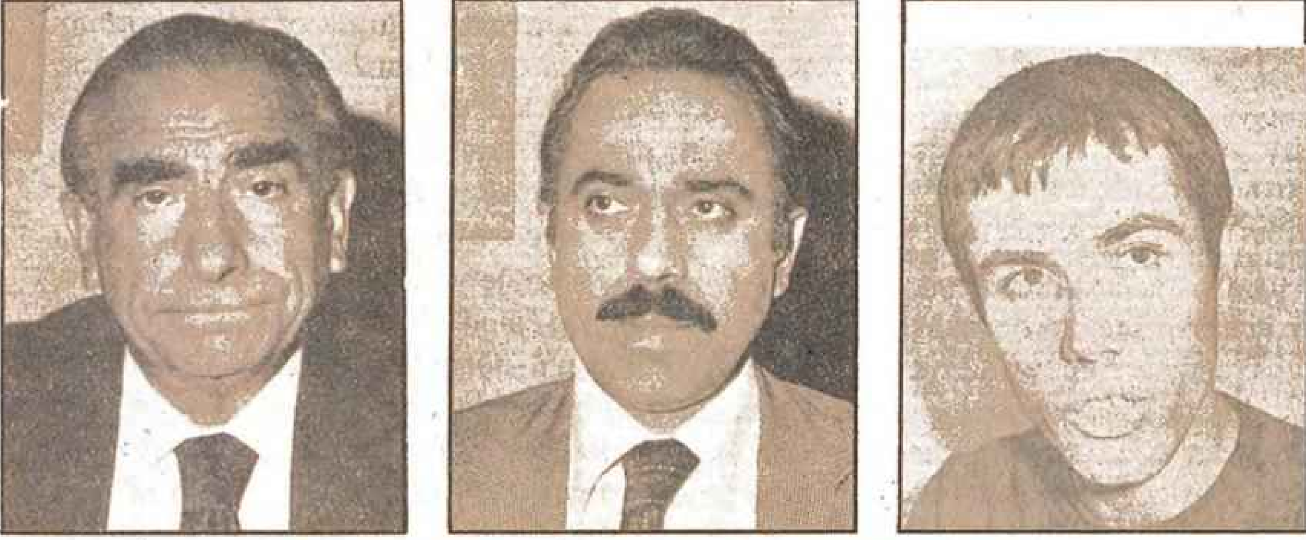
Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Haftalık Siyasi Gazete

Gerçek

SAYI 147 (148)
3 ARALIK 1979
PAZARTESİ
10 LİRA

Faşist hareket terörü tırmandırmakta kararlı!

Türkeş, Somuncuoğlu ve Ağca: Emir kumanda zinciri.

- Ağca'nın kaçırılması hem konuşmasını önlemek, hem de faşist militanlara moral vermek amacını taşıyor.
- Faşist terör tüm yurtta yoğunluğunu arttırıyor
- Yirmi iki ay faşist milliyetçi hareket üzerine gitmekten kaçınan ve devlet içinde gerekli düzenlemeleri bile beceremeyen Ecevit, «Her türlü tedbir alınmış olmalıydı». dedi.

Ağca kaçırıldı. Faşist hareketin devlet içine nasıl dal budak sarmış bir gizli örgütlenmeye ulaşmış olduğunun yeni bir kanıtı oldu bu. Burjuva gazetelerinin «hayretle» ifade ettiği gibi bir askeri karargahın ortasındaki hapishaneden Ağca'nın ne günü kaçırıldığı bile kestirilemiyor. Olayın detayı üzerinde durmaya gerek yok.

Sosyalistler, demokratlar, defalarca faşist milliyetçi hareketin üzerine gidilmesinin, kontrgerillanın dağıtılmasının faşist terörü önlemek için şart olduğunu dile getirdiler ve CHP hükümetini bu konuda sürekli uyardılar. Burjuva devletinin banisi Halk Partisi, «kol kırılır yen içinde» mantığıyla hareket ettiğinden, düzen içinde kalmaya büyük özen gösterdiğinden bu talepleri kaale almadı ve kendi sonunu da böylece hazırladı.

Ağca'nın kaçışı üzerine Ecevit'in «her türlü tedbir alınma-

Devamı s. 7, sütun 4'de

TÖB-DER yöneticileri serbest bırakılmalıdır

- TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin tutukluluğu üç haftadır sürüyor.
- TÖB-DER üzerindeki gerici baskılara karşı çıkmak tüm demokrasi güçlerinin görevidir.
- «TÖB-DER Yöneticileri Serbest Bırakılsın» imza kampanyası açıldı.

KAÇMAZ'IN GAZİOĞLU'NA TELGRAFI

Gültekin Gazioğlu
TÖB-DER Genel Başkanı
Mamak Askeri Cezaevi
ANKARA

Egemen güçler, aydınlık götüren eğitim emekçilerinden her zaman ürkmüşlerdir. Öğretmenlerimizin, emekçi halkın en fazla baskı sürgün ve kıyıma uğratılan kesimlerinden birisini oluşturmaları tesadüf değildir.

Ülkemizin yüz akı TÖB-DER, faşizme ve gericiliğe karşı mücadelede ön safta yer tutarak, halkımızın saygınlılığını ve büyük sempatisini kazanmıştır. Sizlere yapılan baskılarla, antidemokratik uygulamalarla eğitim emekçilerinin haklı ve onur verici örgütlü direnişini kıracaklarını sananlar aldanmaktadır.

Dayanışma gücü sonsuz olan halk öncülerini hiç bir karşı güç durduramaz. Sizin ve arkadaşlarınızın, halkın saflarında en önde mücadeleyi sürdüreceğinize inancımız tamdır.

Ahmet Kaçmaz

Hızlanan gericiliğin kendisine boy hedefi olarak seçtiği TÖB-DER üzerindeki baskı sürüyor. Üç hafta önce tutuklanmış bulunan TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin tutukluluk hali henüz sona erdirilmedi. TÖB-DER avukatlarının tüm girişim ve çabalarına rağmen MYK üyelerinin tutukluluğunun sürdürülmesi, demokrasiye aykırıdır.

İki ayı aşkın bir süre önce Ankara'da yapılan TÖB-DER Şube Başkanları toplantısında suç işlendiği gerekçesiyle TÖB-DER Genel Merkez yöneticilerinin tutuklanması, demokrasi adına düşündürücüdür. Dahası ikiyüzbinlik üye kitlesi bulunan bir örgütün merkez yöneticilerine bu uygulamanın reva görülmesi, gerçekte demokrasiye ve genel hukuk ilkelerine indirilmiş ağır bir darbedir.

Devamı s. 7, sütun 4'de

«Ölüm füzelerine hayır!» kampanyası sürüyor

Barış güçleri İzmir mitinginde

- Bütün NATO ülkelerinde ve Türkiye'de, barışseverler, Avrupa'da yerleştirilmek istenen ABD füzelerine karşı kitlesel protesto eylemleri düzenlediler.
- Miting ve toplantılarda konuşan TSİP yöneticileri, Türkiye'de barış güçlerinin örgütsel birliğinin sağlanması gerektiğini belirttiler.

(Yazısı 3. Sayfamızda)

Soldaki İşbirliklerinin geliştirilmesi sürecinde yeni adımlar

TSİP TİP'e işbirliği önerisi iletti

- TSİP'in işbirliği çağrısında: «Türkiye Sosyalist İşçi Partisi olarak, faşizmin ve gericiliğin saldırılarına karşı ortak bir mücadele cephesinin oluşturulması amacıyla Partinizle görüşme isteğimizi bildirmeyi, geciktirilmemesi gereken bir görev kabul ediyoruz» deniliyor.

14 Ekim seçimlerinin üzerinden bir buçuk aylık bir süre geçti. Olaylar hızla gelişiyor. Örtülü MC kuruldu ve güvenoyu aldı. Şimdi Hükümet'in programındaki anti-demokratik hükümlerin gerçekleştirilmesi için hızla faaliyete geçmesi bekleniyor. Bir yandan da MHP kaynaklı faşist terörün yurdu kan deryasına çevirerek tırmandırılışı süratlendiriliyor. Amaç, kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerin kolayca gaspedilmesine bu terörü bahane etmek. Demokrasiyi savunmakta kaypak davranabilecekleri terör bahanesiyle ürkütüp gerileterek,

Devamı s. 7, sütun 1'de

Faşistler Askeri Cezaevinde Töb-Der avukatlarına saldırdı

- Halit Çelenk ve iki arkadaşının yaralanmalarına yol açan olay faşist saldırganların artan cüret ve pervasızlıklarının yeni bir örneğidir.

Tutuklu bulunan TÖB-DER yöneticileriyle görüşmek üzere Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Cezaevine giden TÖB-DER avukatlarından Halit Çelenk ve iki arkadaşı, tutuklu faşistlerin saldırısına uğradı. Geçtiğimiz Cuma günü akşam üzeri meydana gelen olayda, sopa, sandalye vb. eşyalarla saldıran faşistler, avukatlarla birlikte bir solcu mahkûmun annesini de yaraladılar.

Bu olay, faşistlerin giderek artan cüretlerinin yeni bir örneğidir. M. Ali Ağca elini kolunu sallaya sallaya askeri cezaevinden kaçarken, Kahramanmaraş davasındaki faşist sanıklar, mahkeme heyetinin gözü-

Devamı s. 7, sütun 2'de

Faşizme karşı namuslu bir savcı:

«Katliamlar sosyalist düşünceyi yoketmek içindir»

- Faşistler ve sağ basın, faşist katliamları ve canileri suçlayan iddianame üzerine, hep bir ağızdan askeri savcı Saydam Erdok'u suçladılar.
- Sıkıyönetim Mahkemelerindeki savcı ve hakimlerin değiştirilerek, yerlerine MHP yanlısı savcı ve hakimlerin getirilmesi için, Türkeş girişimlerini sürdürüyor.

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi Başsavcısı Saydam Doruk, aralarında dokuz kişinin katili Veli Can Oduncu'nun da bulunduğu, 20'yi aşkın insan öldürmüş üç kişilik faşist bir çetenin mensuplarının idamını istedi. Askeri savcı iddianamesinde şunları söylüyor:

Devamı s. 7, sütun 6'da

Gerçek Durum

Terörün Yeni Hedefleri ve Amaçları

Terörün, solu sindirmek, emekçi sınıf hareketini yıldırıp geriletmek gibi bir genel mantığı var. Bu mantığa hizmet eden bütün biçimlere bürünüyor, bütün araçları deniyor. Aldığı şeklin değişmesi, genel olarak oluşan siyasal dengelere bağlı kalıyor. Ama, her zaman ve her durumda bağlı olduğu ana mihrak, faşist hareket ve hareketin, yanına alabildiği tekelci kesimlerdir.

Ecevit hükümetine karşı MHP saldırganlığı, büyük ölçüde, MC dönemlerinde elde edilmiş olan mevzileri korumaya yönelik idi. Genel bir demokratikleşme olsaydı, MHP bir kısım mevzilerden söküp atılabilirdi. Faşist terör bunu önlemek ve siyasal atmosferi gerginleştirmek noktasına yoğunlaştırıldı. Başarılı olmadığı söylenemez. Ecevit hükümeti, faşist teröre karşı kendini koruma yöntemi olarak, geri çekilmeyi seçti. Faşizm ise, tam da bu koşullarda büyüyen bir tehlike olabilirdi.

Nitekim böyle olduğu, Ecevit hükümetinin, faşizmi geriletmek bir yana, onun meşrulaşmasına neden olduğu, Demirel hükümetinin kurulmasıyla daha bir anlaşılır oldu. MHP, kendisine yeni hedefler seçerken, yeni amaçlar da belirliyor.

Faşist hareketin kendi bağımsız hedefleri ve amaçları olduğu, kendine ait bağımsız bir program izlediği bugün herkesçe daha net anlaşılıyor. Hatta anlaşılan bir başka şey daha var: Bağımsız örgütlenme gücünün oldukça tehlikeli noktalara vardığı.

Faşist hareketin devlet şemsiyesi altında büyütülmesi demek, onun devleti ele geçirme sürecine katkıda bulunmak demektir. MHP'nin bu konuda nerelere vardığı, hangi toplumsal ilişkileri örgütlemeyi başardığı, Ecevit hükümetinin daha postalanmamış kararnameleri varken bile, anlaşılmıştır.

Sıkıyönetime ait bir cezaevinden, Abdi İpekçi gibi, katilinin başına altı milyon ödül konulan bir olayın sanığı kaçırıldı. Şaşılacak hiç bir yanı yok-

Devamı s. 7, sütun 7'de

AHMET KAÇMAZ, YALÇIN YUSUFOĞLU VE VELİ GÜRCAN HAKKINDA 142'-DEN AÇILAN DAVADA

Sıkıyönetim Mahkemesi görevsizlik kararı verdi

- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, konunun Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verdi.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Genel Sekreter Yalçın Yusuf-

Devamı s. 7, sütun 1'de

Sendikal çalışmalar üzerine baskılar sürüyor

- Diyarbakır'da Tek Ges-İş örgütlenmesi yapan sendikacılar gözaltına alındılar.

DSİ 10. Bölge'sinde DİSK'e bağlı Tek Ges-İş sendikasının örgütlenme çalışmalarının kazandığı başarı bu çalışmalara yönelik anti-demokratik uygulamaları getirdi. Bölge müdür-

Devamı s. 7, sütun 3'de

Tahran'da eylem sürüyor

Tahran'da ABD elçiliği önündeki gösterilere askerler de katılıyor. (Yukarıda), Washington'da İslâm Merkezi önünde yapılan gösteriye Amerikalı ve İranlılar katıldı. Göstericiler «İran ve Amerika halklarına barış», «İranlı öğrencilere karşı düşmanlığa hayır», «İran'la savaşa hayır», «Şiddet cevap değildir» yazılı pankartlar taşıdılar. (Aşağıda)

- Meksika hükümeti Şah'ı ülkeye kabul etmeyeceğini açıkladı
- Amerika Birleşik Devletlerinde şaşkınlık ve bocalama sürüyor
- ABD müdahalesine karşı KDP İran'ın ulusal sınırlarını korumak için savaşacak.

Amerika Birleşik Devletleri'nin Tahran Büyükelçiliği mensuplarının rehin tutulması eylemi sürüyor. ABD'nin müdahale tehditleri üzerine İran'da geniş tedbirler alındı. İran hava sahası üzerindeki uçuşlar kısıtlandı, İran ordusu alarm haline getirildi. Elçilik eylemini sürdüren gençler de binanın etrafına mayın döşediler.

ABD'de ise tam bir şaşkınlık hüküm sürüyor. Bir zamanların astığı astık, kestiği kestik devletinin neden hiçbir şey yapamadığına akıl erdiremeyenler çok. ABD hükümeti müdahale blöfleri atmasına rağmen böyle bir şey yapabilecek durumda değil. Böyle bir davranışın gerek İran-ABD ilişkilerinde, gerek İran devriminin iç gelişmelerinde, gerekse de özellikle bölge ve islâm ülkeleri ile ABD ilişkilerinde çok önemli ve ABD açısından olumsuz gelişmeler getireceği çok açık.

ABD emperyalizmi artık çok somut olarak kendi kuklası diktatörler ile bu diktatörlerin ezdiği halklar arasında bunalıyor. Kuklalarına arka çıkmasa, bunca yıl yaptıkları köpekliklerin mükâfatını, onlara hiç olmazsa ABD'ye sığınma hakkı tanıyarak vermese henüz yıkılmamış kuklaları çok tedirgin oluyor ve ABD'nin çıkarlarını savunurken daha hesaplı ve ölçülü davranmaya itiliyorlar. Kuklalara arka çıktığında ise onlar tarafından yıllarca ezilmiş halkların büyük nefretini ABD üzerine çekiyor. Henüz çok geniş kitleler üzerlerindeki baskının sömürücü sınıflardan ve emperyalizmden geldiğinin farkında olmasa bile tüm çektikleri acıların nedenini kukla diktatörde somutluyorlar. Sonra bu kişi'ye arka çıkan ülkeye nefretleri yöneliyor.

Emperyalizmi bilinçle teşhis etmek ise daha büyük siyasal olgunluk gerektiriyor. İşte ABD bu çelişkili durumun kurbanı olmaktan kurtulamıyor. Halklar nezdinde gittikçe daha çok tecrit oluyor, daha çok nefret topluyor.

Diğer taraftan bir ABD müdahalesi ihtimali İran'da dayanışma içinde olması gereken halkların yakınlaşmasına neden olmaktadır. İran Kürt halkının özerklik istemlerini reddeden

Devamı s. 7, sütun 4'de

Aydın Engin'in 1-5 yıl hapsi istendi

Politika gazetesi Genel Yayın Müdürü Aydın engin ve Yazı İşleri Müdürü Tamer Kayaş geçtiğimiz perşembe günü İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde yargılandılar. Askeri Savcı Aydın Engin'in «Devletin askeri kuvvetlerini alenen tahkir ve tezyif» ettiğini iddia etti. Buna göre Aydın Engin'in Ceza Yasası'nın 159 maddesine göre 1-5 yıl arası hapse mahkum edilmesi isteniyor.

Aydın Engin'in tutuksuz o-

Devamı s. 7, sütun 8'de

gedik taşı

HAKLIDIR!

MHP milletvekili Sadi Somuncuoğlu'nun 120 kişiyi öldürme planı ve listesi hazırladığı açıklandı.

Bu açıklamaya ilk itiraz, yine Sadi Somuncuoğlu'ndan geldi.

Haklıdır...

Son iki yılda 120 değil, tam 2120 kişi öldürüldü.

NATO'nun gönüllü avukatları: Maocular

Hasan ŞERİF

ABD, Batı Avrupa'daki NATO ülkelerine, 600 adet pershing ve Crius füzesi yerleştirmeyi planlıyor. Bu füzeler, Sovyetler Birliği'ne ve Avrupa'daki diğer sosyalist ülkelere karşı gerektiği zaman kullanılacak. Önceleri sadece Federal Almanya için düşünülen bu füzeler, F. Almanya'nın, kendisine yeni suç ortakları bulunması konusunda diretmesi üzerine, Avrupa'nın tüm bölgesi için planlandı.

Ne ki, ABD'nin, silahlanma girişiminde yeni bir adım olan bu projesini meşrulaştırması hayli zor görünüyor. Çünkü, Avrupa'nın güvenliği açısından bir olumsuzluk teşkil eden bu proje, genel olarak dünya barışına, özel olarak da Salt-2 anlaşmasına ve bunun sonuçlarına ters düşmektedir. Bunun için, Avrupa'ya yeni füzeler yerleştirilmesini «haklı» nedenler bulabilmek yönünde, Batı'nın militarist güçleri, elbirliği içinde çalışmalarını sürdürüyorlar.

Gerçekten de, günümüzde, militarizmin propagandasını yapmak ve NATO'yu savunmak, yaygın barış bilinci karşısında, hem zor, hem de çok masraflı bir iştir. Bu doğrultuda çok gelişkin propaganda araçlarının kullanılması gereklidir.

NATO'nun Batı Avrupa kanadını güçlendirmeyi hedef alan bu militarist kampanya'ya, Türkiye'de yayın yapan Maocu Aydınlık gazetesi de kendiliğinden ve «ücretsiz» olarak katıldı. 10-12 Kasım tarihli nüshalarının arka sayfalarını bu işe tahsis etti. Şirket ilanlarına ayırsa, hayli para kazanabileceği bir geniş alanı, üç gün arka arkaya, NATO'nun emrine bahşetti.

Aydınlık gazetesi Sovyetler Birliği'nin ABD'den daha hızlı silahlandığını, dolayısıyla barış politikasında samimi olmadığını «kanıtlamak» için bin dereden su getiriyor. ABD militarizminin bile bulmayı akıl edemediği bazı «veriler» ortaya atıyor ve bunları, iddiasına «kanıt» gösteriyor! Aydınlık gazetesini okuyan birisi, eğer saf ise, bütün bu yazılanlardan Sovyetler Birliği'ne karşı ABD'nin, Varşova Paktı'na karşı da NATO'nun, sosyalizme karşı kapitalizmin savunulması gerektiğine kanaat getirecek!

Aydınlık gazetesi, ABD propagandası için sayfalarını cömertçe harcamakla zaten meşhurdur. Ama bu kez, rakamları çarpıtıyor, istatistikleri acemice yoruma tabi tutuyor, ve bir «mudanil avukat» sıfatıyla NATO'yu savunuyor.

Aydınlık gazetesinin yayınladığı grafiklere bakılırsa, Sovyetler Birliği, gerek bütçeye, gerekse milli gelire göre, ABD'den daha hızlı bir silahlanma yarışı içindedir ve savunma giderlerini, ABD'den daha yüksek bir hızla artırmaktadır. Hatta bu kadar bile değil. ABD'nin silah harcamaları giderek azalırken, SSCB'nin savunma harcamaları artar görünüyor.

Halbuki gerçek durum hiç de böyle değildir. Maocu kurnazlık, akıl sıra, ABD kaynaklarına dayanıp gerçeği ters yüz etmeye uğraşıyor. Bunu yaparken, önemli bir «yanılgıya» da gözden sakınamayı yararlı buluyor.

Bilindiği gibi, silahsızlanma ve yumuşama sorunları, ABD ile SSCB arasında geçen basit bir rekabet olayı değildir. Barış mücadelesinin silahlanma ve silahsızlanma boyutunda esas unsurları, ancak askeri bloklaşmalar olabilir. O halde, silahlanma sorunu, bu boyutlarıyla ele alınırsa anlaşılır olabilir.

Bunun için şu noktalar gözden kaçırılmamalıdır:

● Dünya barışı günümüzde bir «silah dengesine» dayanıdır. Bu, «ustura ağzında» bir barış demektir. Sosyalist sistemin barış siyaseti, bu dengeyi sağlam temellere dayandırmak istemektedir. Bu da ancak, silahsızlanma dengesi olabilir.

● Sosyalist sistem bu nedenle «İsa Peygamber» rolünde değil, caydırıcı ve kabul ettirici bir güç konumundadır. Dengeyi silahsızlanma temeline oturtmak için, emperyalizmin karşısında caydırıcı bir güç olabilmek gereklidir. Bu da, karşılıklı silahsızlanmayı zorlayacak gücü, sürekli korumak ve gerektiğinde, dengeyi korumak için bu gücü arttırmaktır.

● Ancak, silahsızlanmayı zorlaştıran ve barışı tehdit eden esas faktör, ABD'nin ve NATO ülkelerinin, dengeyi sürekli olarak bir «güç eşitliğinde» aramalarıdır. Bu, barışı sürekli tehdit eden şartların korunmasından başka bir anlama gelmiyor.

● Güç dengesini sayısal verilerde aramaya kalktığımızda, askeri bloklaşmaların güçlerini ve barındırdıkları eğilimleri tesbit etmemiz gerekir. Bu ise, NATO'nun ve Varşova Paktı'nın askeri güçlerini ve savunma harcamalarını karşılaştırmakla mümkün olabilir.

● Sadece ABD ve SSCB'yi karşılaştırmak gibi bir «hevesimiz» varsa, eğer o zaman da, bu iki ülkenin ekonomik göstergeleri ele alırken hesaplama yöntemleri kullandıklarını göz önünde tutmamız gerekecektir. Çünkü, kapitalist ülkeler milli hasılayı, mal ve hizmet üretiminin toplamı olarak görürken sosyalist ülkeler bunu, sadece mal üretimi olarak ele almaktadırlar. Salt bu nedenden ötürü bile, ABD savunma harcamaları, daha büyük bir toplam içinde, daha düşük bir yüzde gibi görünebilir, mutlak olarak daha büyük olmasına rağmen.

Her iki ülke için, aynı yöntemi kullandığımızda görmekteyiz ki, ABD savunma harcamaları, bütçenin yüzde 15'ini oluşturmaktadır. Ve bu yüzde, silah tekellerinin zorlamasıyla sürekli artma eğilimi taşımaktadır. Buna mukabil, SSCB savunma harcamaları, bütçenin yüzde 7'sini oluşturmaktadır ve bu dondurulmuştur. Yani, Sovyet savunma bütçesi herhangi bir artma eğilimi taşımamaktadır.

Maocu Aydınlık gazetesinin midesini bozsa bile, şu gerçeğin de altını çizmemiz gerekir: Bu konudaki rakamlar, resmi devlet harcamalarını göstermektedir. Halbuki ABD'de, devlet savunma harcamalarından kat kat daha fazlasını, silah üretimi için harcayan özel tekeller vardır. Bunların harcamaları ve üretimleri silahları da hesaba kattığımızda ABD'nin ulusal sınırları içinde üretilen savunma araçları, ürettiği bir yekûna ulaşır. SSCB'de ise bütün bunlar sözkonusu değildir.

Öte yandan, silahlanma yarışına askeri bloklaşmalar açısından baktığımızda, durum bundan farklı gözükmeyecektir. Barışı, silah dengesine bağlayan militarist güçlerin NATO içindeki silah potansiyeli ve harcamaları, Varşova Paktı ülkelerinden daha yüksektir. Sadece son on yıl içinde (1967-1976) askeri blokların yaptıkları savunma harcamaları bakımından, Varşova Paktı ülkelerinin harcamaları, NATO ülkelerinin harcamalarının yüzde 73.6'sı düzeyinde kalmaktadır. (new perspectives 4/79, sf: 6).

O halde, NATO ülkelerinin ve bir bütün olarak militarist güçlerin, «Sovyet tehdidi» masalına sarılarak yaptıkları anti-komünizm kadar, «Sovyet silah gücü üstünlüğü» yalanına sığınarak yaptıkları silahlanma çağırtkanlıklarının da, inandırıcı ve haklı bir temeli bulunamaz.

Savunma bütçesini genel bütçe içinde yüzde 7 olarak dondurmuş olan SSCB ile, 134 milyar dolar olan 1979 askeri bütçesini, 1982 yılında 166 milyar liraya çıkarmayı programlamış olan ABD, silahsızlanma ve dunya barışı sorunları açısından kıyaslanacak nitelikler değildir. Her birinin savunduğu politikalar ve taşıdığı yönelimler, her konuda olduğu gibi, bu konuda da derin farklılıklar gösterir.

İşte, Maocu Aydınlık gazetesi, bütün bunlara rağmen, «nasıl ederim de NATO'yu aklarım» ve buna mukabil Sosyalist sistemi suçlayabilirim kaygusuyla, bunca zahmete katlanmayı göze almış!

Günümüzün sıcak sorunu, yeni füzelerden 600 kadarının Avrupa'daki NATO ülkelerine yerleştirilmesidir. Barışsever güçler, bu girişime karşı çıkmaktadırlar. NATO ülkelerinde yaygınlaştırılmak istenen propaganda ise, bu girişimin Salt-2 nedeniyle ABD'nin ve Batı'nın kayıplarını telafi etmeye yönelik olduğunu açıklamak içindir. Maocu Aydınlık gazetesi de, karınca kararınca bu çabalara katılıyor. Hem de veresiye çalışarak. Parasını ilerde almak üzere, gönüllü avukatlık yaparak.

NE DE ÇOKMUŞLAR...

A. Hamdi KARSU

Adalet ya da yargı mekanizması, kurulu düzenin sürekli tekrar eden bir olaydır. Neresinden bakarsanız bakınız, eğer emekçi iseniz, eğer sosyalist iseniz, bu mekanizmada kendinize ait bir görüntü bulamazsınız.

Bazan bulduğunuz mu olur? İşte o, sizin yankınızdır. Emekçi sınıf gücünün yargı mekanizmasına sızması, onu etkilemesi, onda emekçi görüntüler yaratmasıdır. Pek yaygın olmaz bunlar ama, yine de rastlanır böyle görüntülere.

Adalet mekanizmasında emekçi görüntüleri ortaya çıktığı zaman işçiler ve emekçiler pek sevinmezler. Önem verseler bile bu türden çıkışlara, adaletin tümünü hesaba katarlar.

Emekçilerin görüp te pek sevinmedikleri, sadece kendilerine yakın bir yüreğin hızla çarpması olarak değerlendirdikleri bu türden olaylar karşısında bazıları, kümesine sansar girmiş kazlar gibi, ortalığı velveleye verirler. Kimdir bunlar ve niçin korkarlar adaletin bu çok ender rastlanan «kusurlarından»?

Emeği haklı bulan bir yargı kararı, en çok burjuvaları korkutur. Bu doğrudur ama, gerçeğin tamamını anlatmaz. Çünkü, kendine güvenen burjuva, kendi adaletinden pek korkmaz. Bu adalet zaman zaman yanılsa bile, kendi geleceğinin güvencesini, yine bu adalette bulmaya çalışır.

Ama, daha kabuğunu yeni kıran burjuva, civciv'in güneşi yadırgaması gibi, emekten yana «hukuk kaçamaklarına» kuşkuyla ve korkuyla bakar. Kafası dardır, hırçındır.

İşçi sınıfı bilimi, her ülkenin burjuvasında özellikler bulmayı başarmıştır. Bizim burjuvamız da, sadece kendinde varolan pek çok hasletle doludur.

İstanbul sıkıyönetim mahkemesi savcısı Saydam Erdok, binlerce faşist caniden bir kaçını değil, onların yularını elinde tutanları suçlamaya kalkınca, burjuvalar hop oturup, hop kalktılar.

Savcının dediği şu idi: «Bu katliam, insanın insan tarafından sömürülmesini...»

Doğrudur. Savcı söze böyle başladı ise, korkulacak bir şeyler var demektir. Şikâyeti, dilinden çok hipofiz bezinden olan Tercüman yazarlarından Rauf Tamer, küfrettikçe pirimini artıran patronuna yönelik bir tehdidi, anında sezmiştir. Bu üstün sezgi yeteneğiyle, vakit geçirmeksizin savcıyı komutanlarına ihbar etmiştir. Savcının eski suçlarını da bir kere daha hatırlamıştır. Meğer bu savcı, 141 ve 142. maddelerin Anayasaya aykırı olduğunu ileri sürmekten sabıkalı imiş!

«Türkiye üzerine itişleriyle çok uluslu şirketler ile...»

Evet, savcı bunları bile söylemiş. Acaba Rauf Tamer'in patronunu mu suçlamış iddianamesine böyle yazmakla?! Uluslararası şirketler suçlaması, gerçekten ağır bir suçlamadır.

«İlerici, aydın ve emekçi insanların üzerine böyle bir gaddarlıkla gidebilenler...»

Eh, bu savcı gerçekten ihbarı haketmiş. Cinayet işleyenleri, insanın insanı sömürmesinden yana olanlar diye nitele; yetmedi, bunlara çok uluslu şirketlerle bağlantısı olduğunu söyle; bu da yetmedi, öldürülenlerin ilerici aydın ve emekçiler olduğunu söyle...

Bu iddianame teksir edilmelidir. Yarın bir «kaza» sonucu MHP yöneticileri, kimi burjuvalarımız ve hatta Rauf Tamer gibileri bile mahkemeye düşebilirler. Yeniden ve yeniden oturup iddianame hazırlama zahmetinden savcıları kurtarmak gerekir.

Adalet, kurulu nizamı sürekli tekrar eder. Ama bazan «kusurları» da olur. Adaletin «kusurları»ndan biz pek umuda kapılmayız ama, nedense bazıları çok korkar.

İddianamenin bir kaç faşist sanık için hazırlandığını sanıyorduk. Meğer öyle değilmiş. Başkaları da varmış suçlanan. Başkaları da varmış korkan.

Gelibe şundan korkarlar: Bu kadar yürekli olunabileceğinden...

İŞTE KAPİTALİZM

Çocuk Yılı'nda çocuklarımız

1979 Çocuk Yılı sona ermek üzere. Çocuk Yılı'nda da çocuklarımızın yaşama koşullarında değişen bir şey yok. Kapitalizmin çocuklarımıza armağanı olan sağlıksız, eğitimsiz ve dahası açlık içinde yaşama, çocuklarımızı kasıp kavurmayı sürdürüyor. Çocuk Yılı üzerine övgüler sıralanıyor, çocuk sevgisinden sözediliyor. Ama bir yandan çocuklarımız alabildiğine sömürülüyor. Tüm diğer ülkelerde yaşayan milyonlarca çocuk gibi.

Ülkemizde doğan her bin bebekten yüzelli tanesi bir yaşına gelmeden gıdasızlıktan ölüyor. Okul çağı öncesinde kentlerde her yüz çocuktan yaklaşık 20'si, köylerde 45'i fiziksel ve zihinsel gelişme geriliği gösteriyor. Çocuklar tedavisi işten bile olmayan hastalıklardan, bulaşıcı hastalıklardan ilaç, aşı olmadığı için göz göre göre ölüyorlar. Okul çağındaki iki milyonu aşkın çocuk okula gidemiyor, eğitimsiz. Ne aile artan hayat pahalılığında okul masraflarını karşılayabiliyor, ne de yeterli okul ve öğretmen var. Analıkla çalışma koşulları bağdaştırılmadığı için çalışan anneler ve çocuklar perişan. Yetersiz doğum izni, çocukları bırakacak kreş, eğitim ve bakım merkezlerinin olmayışı, annenin ağır çalışma koşulları altında kıyasıya çalıştırılması çocukların ve annelerin sağlığını tehlikeye atıyor. Milyonlarca eğitimsiz çocuktan pekçoğu küçücük yaşında oyunu bırakıp, makina, tezgah başına geçiyor. Aile geçimine katkıda bulunmak üzere çalışan çocukların sayisı yüzbinleri aşıyor. Ve bunlar her türlü sosyal güvenceden yoksun olarak acımasızca sömürülüyorlar.

1979 Çocuk Yılı'nda kapitalizmin çocuk sevgisine birkaç örnek bu saydıklarımız. Ve gerçek çocuk sevgisinin ancak kapitalist sömürüye karşı savaşmakla bir anlam taşıdığını anlamaya da yeterli.

Çağatay Anadol — Bakış

Özgürlük ve İstikrar

Tercüman başyazarı Nazlı Ilıcak 'anarşi'den yakınıyor ve «Eğer Sıkıyönetime rağmen anarşi gerilemezse ne olacak,» diye soruyor. Ilıcak'ın kendi sorusuna verdiği cevap, istikrarın sağlanması için özgürlüklerin bir süre askıya alınması şeklinde. Biraz da hayıflanarak Türkiye ile demokrasi arasında bir seçim yapmak gerekse «Türkiye'yi seçerim ben» diyor.

Ilıcak'ın istikrar ve özgürlük arasında kurduğu bağ, soyut olarak doğru. İstikrarsızlık sınıflı toplumlarda ortaya çıkar ve egemen sınıf şu veya bu ölçüde özgürlükleri kısarak istikrarı kurmaya çalışır. Ama sınıf mücadelesi devam ettiği için, kurulan istikrarlar tekrar bozulmaya mahkumdur. Özgürlükler de aynı vergiler gibi, herkesten eşit olarak alınmaz. Egemen sınıf kendi iktidarını, düzenini koruyabilmek için, düzenden memnun olmayanların özgürlüklerini kısıtlar. Bu özgürlük kısıtlamasından kendisinin göreceği zarar, olsa olsa, örneğin sokağa çıkma yasaklarına uymak zorunda kalışıyla somutlanır.

Evet. Bugün işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin ellerindeki son ekmek kırıntısını da almak için, onları koyu bir faşist diktatörlüğün karanlığında, köleliğe mahkum etmek için alabildiğine hızla gelişen faşist tırmanış özgürlüklerin kısıtlanmasıyla durdurulabilir, hatta yok edilebilir. Meselâ, milliyetçi hareketin lider kadrosundan ilçe yöneticisine kadar, tamamı hapse atılabilir. Kontrgerillasıyla, diğer gizli mihraklarıyla tüm şer kuvvetleri izlenip, dağıtılıp, deliğe tıkılabilir. Faşizmin propagandasını yapmak kesin olarak yasaklanabilir. Bunun insanlık sucu olduğu ilân edilebilir. Nihayet faşizmin sınıfsal kaynağı olan tekelci mülkiyet ortadan kaldırılabilir. Bütün bunlara ek olarak onbin kişinin özgürlükleri kısılarak istikrar sağlanabilir.

Milyonların özgürlüklerini kısarak istikrar sağlayabileceklerini sananlar bizzat tekelciler ve onların sözcüleri olduğu için, onlar istikrar falan sağlayamazlar. Çünkü onlar, okun ucunu kendilerine çeviremezler. Yapsalar yapsalar işçilerin, emekçilerin hak ve özgürlüklerini kısıtlarlar, sömürü oranını daha da artırırlar. Düzenden hoşnutsuz olanların ister sendikal, ister demokratik ve ister siyasal olarak biraraya gelmelerini, örgütlenip seslerini yükseltmelerini, iktidarı hedeflemelerini geçici olarak engelleyeceklerini düşünürler. Böylece, bir soluk alma zamanı daha kazanacaklarını, batasıca iktidarlarının ömrünü bir süre daha arttırabileceklerini düşünürler. Onlar doğrudan faşizmin kurulması zamanı gelinceye kadar faşist hareketin kendi kontrolları dışına çıkmamasını isterler. 'Biraz yavaştan al' emrinin dinlenmesini isterler. Ama toplumsal olaylar emir kumanda zinciriyle işlemez. Tekelcilerin yarattığı faşist hareket de kendi göreceli özerkliğine kavuşur. O, tekelcilerin gözetmek zorunda kaldığı ihtimalleri hesaba katmaz. AET ile ilişkiler ne olur; aldırmaz. Faşizme karşı direnecek işçi sınıfı önderliğindeki kitlelerin tekelcileri evdeki bulgurdan edebileceğini göremez. Kanlı her şeye hakim olacağını sanır. Oysa tekelciler faşizme hep en son, ama en son çare olarak sarılırlar.

İşte, istikrardan tekelcilerin anladığı burada düğümleniyor. Onlar geniş kitlelerin özgürlüklerini kendi sömürü iktidarlarını pekiştirmek için kısmak isterken, gemi azıya alan faşist hareketin dizginlerine biraz asılmak istiyorlar.

SGB: «Gençlik demokratik hak ve özgürlükleri savunmakta kararlıdır»

● SGB Genel Başkanı Yaşar Yiğit, Genç Öncü Derneğinin kapatılmasını protesto etti.

Genç Öncü Derneği'nin sıkıyönetim tarafından kapatılması üzerine bir basın açıklaması yapan SGB (Sosyalist Gençler Birliği) Genel Başkanı Yaşar Yiğit, kararın anti-demokratik olduğunu belirterek, «son günlerde demokratik örgütler üzerinde yoğunlaştırılan baskılar, tekelci sermaye'nin emekçi halkımıza yöneltti̇ği saldırı programının bir parçasıdır» demiş, gençliğin demokratik hak ve özgürlükleri savunmakta kararlı olduğunu belirtmiştir. Yaşar Yiğit'in açıklaması şöyledir:

«3. MC hükümetinin kuruluşuyla birlikte siyasal gericilik, işçi sınıfımız, emekçi halkımız üzerine bütün hışmı ile saldırıya geçti. Bir yandan hiçbir tutarlı yasal dayanak gösterilmeksizin demokratik örgütler kapatılıyor, ilerici, demokrat aydınlar tutuklanıyor, bir yandan da faşist terör azdırılarak, 3. MC'de somutlanan sermayenin saldırı programını gerçekleştirebilmenin şartları aranıyor.

Ülkemizde demokrasi mücadelesinin önemli bileşenlerinden birini oluşturan devrimci-demokratik gençlik hareketine yönelik baskılar, aynı programın bir parçasıdır. Birçok ilerici, demokratik örgütün kapatılmasının ardından İGD'nin kapatılması, son olarak da Genç Öncü'nün bunlara eklenmesi, siyasal gericiliğin gençliğe yönelik hesaplarını açıkça ortaya sermektedir.

Başbakan Demirel, cinayet ve terör örgütü faşist ÜGD'nin kongresine başarı mesajı gönderirken, merkezinde bomba imal edilen, faşist canilere maaş veren faşist bir sendika hakkında hiçbir yasal kovuşturma yapılmazken, faşist kaatiller cezaevlerinden ellerini kollarını sallayarak kaçırılırken, ve yüzlerce suç delili ile katliamların baş sorumlusu faşist MHP hakkında hiçbir yasal önlem alınmazken, demokratik örgütlerin kapatılması anlamlıdır, kasıtlıdır.

Ülkemiz gençliği kendi geleceğine, demokratik hak ve özgürlüklere yönelen tehditleri göğüsleyecek bilince, kararlılığa sahiptir. Faşizme her türlü gericiliğe, sömürüye karşı emekçi halkın mücadelesinin sonuna kadar yanındadır.

Genç Öncü'nün kapatılmasını protesto eder, demokratik hak ve özgürlükleri savunmakta kararlı olduğumuzu belirtiriz.

Okurlardan

Küçük esnafla alay ediliyor

Gelen geçen iktidarlar her ağzını açtıklarında küçük esnaftan bahsederler ve onlara olmadık vaadlerde bulunurlar ama iş uygulamaya geldi mi, nerede büyük tüccar var, nerede büyük fabrikatör var nerede büyük tekelcilerin holdingleri var onların yararına yasalar çıkar, kararnameler çıkar.

Örnek mi istiyorsunuz? İşte size yüzbinlerce küçük esnafı ilgilendiren hayati bir örnek. Türkiye'de 1940 yılında küçük esnafı korumak (sözde) amacı ile bir yasa çıkarılmıştı. Vergi Usul Yasası'nın 47. maddesi küçük esnafı defter tutma zahmet ve külfetinden kurtaracaktı. Defter tutma yerine Karne ile «götürü vergi» ye tabi tutacaktı. Bunun için ise ayni madden'in 2. bendi küçük esnafın işyerinin «yıllık gayri safi kira bedelinin 180 liradan fazla olmamasını» şart koşuyordu. Daha sonra yapılan bir değişiklikle bu miktar yıllık kira bedelin'n 277 liradan fazla olmaması şartını getirdi. 1940 yıllarında aylığı 15 veya 25 liraya kiralanan dükkanlar bulmak küçük esnaf için bir dereceye kadar mümkündü ve diğer şartlara haiz olan küçük esnaf maliyeye bir dilekçe ile müracaat eder, götürü vergi vereceğini bildirir karnesini alır ve defter tutmaktan —başka adla söylersek— muhasebeciye haraç vermekten kurtulurdu. Ama simdi değil yıllığı 277 liraya dükkan bulmak bu parava birkac saatliğine taksi dahi kiralamak mümkün değildir. Ama bu yasa yine aynen bu şekilde yürürlüktedir.

Ancak, bu yasadan biz küçük esnaflar değil büyük avantacı tüccarlar, bir yığın formalite volsuzlukları ile yararlanmaktadırlar.

CHP'de dahil iktidar olanlar «küçük esnafı defter tutmaktan kurtaracağız» diye bas bas bağırmalarına rağmen bu konuda hiç bir şey yapmadılar, yapmaları da beklenmez. Çünkü onlar küçük esnafa kredi veriyoruz diyerek «Halk Bankasının küçük esnaf kredilerini» kimlere verdiklerini iyi biliyorlar. Büyük fabrikatörlere, tüccarlara, ve bir de arkası olan, ağası olan tefecilere. Küçük esnaf ve Zanaatkârlar Derneklerine gelince... O da —ki AP milletvekili Hüsamettin Tiyanşan efendi Konfederasyon başkanı— küçük esnaflardan çok tüccar ve kuyumcu esnafının sözcüsü. Küçük esnafı bu defter derdinden kurtaracak, derneklerimizin yönetimine gelmemiz, birleşmemizdir. Esnaf derneklerini sömürücülerin, üçkağıtçıların, arpalığı olma durumundan kurtarmak, küçük esnafın sorunları için mücadele eden örgütler haline getirmektir. Bu yönde atılmış örnek adımlar vardır, öyleyse adımlarımızı sıklaştıralım.

Gaziantep
Küçük Esnafları
adına
Mahmut Dokuyucu

«Ölüm füzelerine hayır!» kampanyası sürüyor

● Miting ve toplantılarda konuşan TSİP yöneticileri, Türkiye'de barış güçlerinin örgütsel birliğinin sağlanması gerektiğini belirttiler.

● Yalçın Yusufoğlu, barış mücadelesinin genel demokratik ve anti-şovenist mücadele ile yakın bir bağı olduğunu söyledi.

● Ankara'daki panelde bir konuşma yapan Veli Gürcan, Türkiye'de barış mücadelesinin ilhakçı bir geleneği sürdüren burjuvaziye karşı da verildiğini belirtti ve bu özel önemin, barış mücadelesini, önemli bir sınıf sorunu haline getirdiğini söyledi.

NATO ülkelerine yerleştirilmek istenen yeni ABD füzelerine karşı NATO ülkelerinde barışsever güçler, yaygın protesto eylemleri düzenlediler. Ülkemizde de ilk kez, ve Dünya Barış Konseyi'nin çağrısı üzerine, barışsever güçlerimizin büyük bir bölümü bir araya gelerek, protesto kampanyasına katıldılar. TSİP'in ve TİP'in katılmasıyla bu özel barış görevi, ilk kez, barış hareketimizin sosyal ve sınıfsal tabanını genişletmeye yönelik bir adım oldu. Ama TİP'in henüz sorunu kavramadığı, bu konuda ilkesizliği'ni sürdürdüğü de görüldü. TİP bu anlayışı nedeniyledir ki, Devrimci-Demokratların, eylemi düzenleme çalışmalarına katılmasına karşı çıktı.

Yetmişi aşkın demokratik kuruluş ve sendikanın da katıldığı eylemler, barış güçlerinin birliği sağlanabildiği takdirde, ne denli yaygın bir barış mücadelesinin oluşturulabileceğini gösterdi. Barış hareketini darlaştıran eğilimler bertaraf edilebilirse, halk demokratik hareketinin, barış hareketiyle bütünleşip güçlenmesi mümkün olacaktır.

İstanbul'da yapılan toplantıda Barış Derneği adına konuşan Başkan Mahmut Dikerdem, ABD yönetiminin Batı Avrupa'ya yerleştirmek istediği yeni ölüm füzelerinin Avrupa'da barışı tehdit edeceğini, o ülkelerin halklarına yeni yeni mali külfetler yükleyeceğini söyledi. Yumuşama sürecinin güçlendirilmesi gerektiğini, Helsinki Senedinde yeralan ilkelerin hayata geçirilmesi yolunda sosyalist ülkelerin ve tüm barışsever güçlerin çaba gösterdiğini söyledi.

ABD emperyalizminin dayattığı yeni silahlanma planlarına karşı etkin ve yığınsal eylemlerin taşıdığı önemi vurguladı.

Daha sonra konuşan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, ABD emperyalizminin ve Pentagon militarizminin Batı Avrupa'ya 600 kadar yeni orta menzilli füzelerin yerleştirilmesi konusunda dayatmada bulunduğunu, buna karşılık Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist topluluk üyelerinin barış planıyla Avrupa'da barış ve güvenliği sağlamak istediğini söyleyerek, Avrupa'nın karşı karşıya bulunduğu tercihin barıştan yana ve silahsızlanma doğrultusunda olmasını istedi, halkların barış özlemlerini vurguladı.

Yalçın Yusufoğlu, SSCB'nin orta menzilli füzeler sorununu SALT-1 ve SALT-2 görüşmelerinde gündeme aldırmak istediğini, fakat ABD'nin buna yanaşmayarak, bir yandan stratejik silahların sınırlanması için antlaşmaya imza koyarken, öte yandan NATO'yu yeni stratejik silahlarla donatmaya çalıştığını hatırlatarak, Beyaz Saray yönetim'nin bu politikasını ikiyüzlülük olarak niteledi.

ABD'nin ve Pentagon'un soğuk savaş rüzgârlarını estirmeye çalıştığını bu nedenle de «Sovyet tehdidi» masalını tekerlediğini söyledi. Bu 1917'den beri emperyalistler tarafından boyuna tekrarlanan bayat bir terane olduğunu belirten Yusufoğlu, dünya halklarının bağımsızlık, barış ve sosyalizm özleminin bu denli güçlenmesi karşısında emperyalizmin ve uluslararası gericiliğin sürekli olarak yeni yeni saldırı planları getirerek uygulamaya çalıştığını belirtti.

Dünyanın ilk işçi sınıfı iktidarının, sadece o ülkedeki sömürücü egemen sınıflara karşı iktidar mücadelesi hedefleriyle değil, aynı zamanda emperyalist savaşa karşı barış hedefleriyle de şiarıyla gerçekleştirildiğini söyleyerek, dünya barışının ilk kez, ilk işçi sınıfı devletinin kurulmasıyla maddi temellerinin atılmaya başlandığını ve sosyalizmin bir dünya sistemi haline gelmesinden sonra barış hareketinin büyük boyutlar kazandığını belirtti.

Tüm insanlığı tehdit eden bir nükleer savaş tehlikesine karşı bütün barış güçlerinin uğraşlarını vurgulayan Yusufoğlu, kimyasal ve bakteriyolojik silahların yasaklanmasından, nükleer denemelerin yasaklanmasına kadar başlayarak, zamanla tüm nükleer silah depolarının tasfiyesi, askeri blokların dağıtılması ile genel ve tam bir silahsızlanmaya ulaşılacağını söyledi. Bu hedef doğrultusunda, bugün politik yumuşamanın, askeri yumuşama ile bütünleştirilip, sağlamlaştırılması gerektiğini, şu anda askeri yumuşamanın ise bu şekilde geri dönüşsüz bir süreç haline geleceğini belirtti.

İzmir mitinginden bir görünüm

Emperyalizmin, silahlanma yarışını tırmandırırken, hem silah tekellerine yeni kârlar sağlamak, hem de giderek gelişip güçlenen dünya sosyalist topluluğuna, ve tüm dünya devrimci sürecine karşı yeni yeni düşmanca planları sahnelemek amacını güttüğünü belirten TSİP Genel Sekreteri, içinde bulunduğu bölgenin özellikleri dolayısıyla, Türkiye'de de barış mücadelesinin büyük önem taşıdığını vurguladı.

Türkiye'de barış mücadelesinin, bağımsızlık mücadelesiyle olan sıkı ilişkilerini vurgulayan Yusufoğlu, barış çabalarının aynı zamanda genel demokratik mücadeleyle ve anti-şovenist mücadeleyle olan ilişkisini belirtti.

Türkiye'nin bölge ve dünya barışına katkı getirmesi için, tüm Türkiye barış güçlerine önemli görevler düştüğünü söyleyen Yalçın Yusufoğlu, Türkiye'nin NATO'dan çıkmasını, ABD ile olan ikili antlaşmaların tek taraflı feshedilmesini, tüm yabancı üslerin çıkartılmasını, Kıbrıs'da Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanmasını, Yunanistan ile Türkiye arasında kışkırtılan silahlanma yarışına son verilmesini ve iki ülke arasındaki sorunların barışçıl yollardan çözümlenmesini, Türkiye'nin Orta Doğu'da ulusların kendi kaderlerini tayin hakkına kayıtsız şartsız saygılı olmasını ve nihayet Türkiye'nin sosyalist ülkelerle, anti-emperyalist, ilerici rejimlerle yakın bağlar kurmasını istedi. Genel devrimci demokratik mücadelenin içinde yeralan bütün ilerici güçlerin etkili ve kapsamlı bir güç ve eylem birliğini merkezi olarak gerçekleştirmeleriyle, bu hedeflere doğru yol alınabileceğini vurgulayan Yalçın Yusufoğlu, işçi sınıfımızın en ileri ve örgütlü sınıf güçleri başta olmak üzere, bütün demokratik yurtsever ve barışsever güçlerin, topyekûn emekçi halk hareketinin genel hedefleri etrafında birleşmelerini istedi.

Daha sonra konuşan Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın, NATO'nun ölüm füzelerinin mali faturasının emekçilere ödettirileceğini söyledi. Bütün barış güçlerinin, halkımızın çıkarları doğrultusunda ortak mücadele etmeleri gereğine değindi.

ANKARA'DA YAPILAN PANEL

«Ölüm füzelerine hayır!» kampanyası sırasında, 27 kasım günü Ankara'da bir panel düzenlendi. Panel'e siyasi kuruluşların yanında, meslek kuruluşları ve sendikalar katıldılar.

Ankara'daki Panel'de bir konuşma yapan TSİP MYK üyesi Veli Gürcan, Türkiye'de barış mücadelesinin özel bir önemi olduğuna değindi. Bu özel önemin, «Türk burjuvazisinin gerici ve şoven niteliğinden kaynaklandığını» dile getiren Gürcan, «Helsinki sonuç belgesinin Türkiye'de açıkça çiğnendiğini» belirtmiş ve «ulusal demokratik hareketi zulüm altında tutan, Kıbrıs'ın yarısını oldu bittiye getirmek istiyen ilhakçı bir burjuvaziye karşı da mücadele ettiğimizi» vurgulamıştır. «Barış mücadelesinin ulusal demokratik hareketi kucaklamaksızın, halkların demokratik hareketini kapsamaksızın amaçlarına varamıyacağını» hatırlatan Gürcan, barış güçlerinin birliğini sağlamak için çaba göstermemiz gerektiğini tekrarlamıştır.

Ankara'da yapılan Panel'de bir ortak karar metni kabul edilmiş ve bu metnin bir örneği hükümete verilmiştir. Panel'e kimi CHP milletvekilleri de katılmış ve partilerinin görüşlerini dile getirmişlerdir.

Bursa toplantısında TSIP Bursa İl Sekreteri Şükrü Çelikyapı konuşurken.

BURJUVAZİYE HEMEN BİR REÇETE LAZIM

Ecevit hükümeti gitti. Yerine Demirel hükümeti geldi. Bu değişme niçin oldu? Emekçi yığınlar istedi diye mi? Yoksa milyonlar başka şey istedi de, buna rağmen mi böyle oldu?

Tekelcilerin, gerçekten de ağır bir derdi var. Her gören, çektikleri sıkıntıyı kolayca teşhis edebiliyor. Ancak bu yetmiyor. Sancılarını hafifletecek ilaçlara ihtiyaçları var. Bu ilaçları yazacak hekimi bulsalar bile yetmiyor. İlacın kendisini bulup onlara verecek hekim gerekli.

Demirel bunu yapacak son yasal umutları gibi görünüyor. Hükümet kurulalı beri geçen günler, tekelcilerin taleplerini öğrenmemizle geçti. Hükümet şimdi bunları bir sıraya koyacak, programa bağlıyacak ve üstesinden gelmeye çalışacak.

Ama çözüm, sadece tekelcilerle hükümet arasına sıkışmış olsa, sorun kalmayacak. İşin içinde, demokrasi var, ücretler var, emekçiler var... Tekellerin bunlarla da başı dertte. Hükümetin de bunlarla başı derde girmelidir. Başka çözüm yolu yok.

Ama, görünen tek çözüm, günümüz koşullarına biraz ters düşüyor. Bir takım yerleşmiş alışkanlıkların ve benimsenmiş değerlerin terkedilmesi lazım. Örneğin: bağımsızlık, demokrasi, özgürlük, hukuk, insan hakları kavramlarının yeniden gözden geçirilmesi gerekiyor. Bunlara yeni açıklamalar getirilmeli.

Kim getirecek. Elbette burjuvazi. Nasıl getirecek? Düşünebilen kafaları ve yazabilen sözcüleri eliyle.

Sağ basın ve gerici yazarlar, dört koldan taarruza geçtiler. Kavramları yeniden yorumlayıp, yerleşmiş değerleri gözden geçiriyorlar. Yapmayı düşündüklerinin açıklanabilir bir yanı olmalıdır. Bunu araştırıyorlar. Yasal bir hükümetle yapabilecekleri yasadışı işlerin sınırını belirlemeye çalışıyorlar.

Örneğin: Tercüman yazarı Nazlı Ilıcak, gerici burjuvazinin, paçaları birazcık kana bulanmış kesimleri adına, bağımsızlığın ne anlama geldiğini açıklamaya çalışıyor. Yazara göre, dünyada bağımsız olan hiç bir ülke yoktur. Hatta sosyalist ülkeler bile, yabancı sermaye aldıkları için, bağımlı sayılıyorlarmış.

Bütün dünya bağımlı olduktan sonra, Türkiye bağımlı olmuş, çok mu? Bunun için «... yabancı sermaye düşmanlığı, NATO aleyhtarlığı, «anti-emperyalizm savaşımları» ideolojik safsatadan ibarettir» yazara göre.

Sadece yazar olsa, işgüzar biridir deyip geçilebilir. Bir basın tekelinin ve bir çok tekelci işletmenin sahibesidir. Enternasyonal ilişkileri hayli zengindir. Zaten böyle olduğu için, Türkiye'nin derdinin «bağımsızlık» ya da «NATO'ya karşı çıkmak» olmadığını söylemektedir. Bakınız Türkiye'nin sorunu ne imiş:

«Türkiye'de gün çalışmak günüdür, üretmek günüdür. Sadece feryad etmek, anti-emperyalizm namına, bağımsızlık namına sefaret basıp adam öldürmek, anti-komünizm veya anti-faşizm adına cinayet işlemek, ülkeyi Humeyni karanlığına gömer.» (Tercüman 23 Kasım. N. Ilıcak.)

Görülüyor ki, bizim burjuvalarımız İran'a üzülüyorlar. Daha doğrusu, baş patronlarının bu ülkede düştüğü durumu içlerine sindiremiyorlar. Bundan kendileri hesabına bir korku payı çıkarıyorlar. İşçiler ve emekçiler, kime ürettiklerini, ne karşılığı ürettiklerini düşünmeksizin, ve «başka şeyler»de düşünmeksizin, çalışmalıdırlar, üretmelidirler. Gün o gündür, burjuvamıza göre.

Dilinin altındakini saklamıyan, her şeyini faş eden burjuva, dünyanın her ülkesinde bulunmaz. Bu da bizim emekçilerimizin tek şansıdır zaten!

Tekelcilerin başını derde sokan bir diğer konu da, demokrasi sorunu. Bu konuda herkesi eşit bir özveriye çağırıyorlar. Kendileri, bazı «demokratik» haklarından vazgeçmeyi kabulleniyorlar. Çaresiz katlanacaklar! Bizim de katlanmamızı istiyorlar:

«Türkiye'ye huzur getirebilecek her tedbir, bazı hürriyetlerden bizi bir müddet mahrum bıraksa dahi, geniş halk kitlelerinden destek bulacaktır.» (Tercüman. 28 Kasım. N. Ilıcak.)

Görülüyor ki bizim burjuvamız, oldum olası, kendisini, halkımızın ahmak olduğuna dair bir inanca kaptırmıştır. Gerçi, antikomünizmini büyük ölçüde, «sosyalist ülkelerde ekmek var ama özgürlük yok» temasına dayandırır ama. halkımızın da özgür olmayı pek istemediğini açıkça söyler. Böylece herkes, sosyalist ülkelerde kimler için özgürlük olmadığını, bir kere de burjuvalarımızın ağzından öğrenir. Onlara göre, halkımızın özgürlüklerden vazgeçmesi için başvurulacak bütün zorlamalar meşrudur. Çünkü bu zorlamalar, sonuç itibarıyla yine halkımız için, onun sosyalizme yakalanıp ekmeğe boğulmaması için değil midir?

Demirel hükümeti burjuvalarımızın gözünde, gelip geçici bir hükümettir. Bu nedenle, önündeki çok kısa zamanı, onların istediği biçimde ve en verimli şekilde kullanmalıdır. Derhal harekete geçmelidir. Kaldı ki, yapacaklarını sadece burjuvalarımızdan da öğrenmiyecektir. Önünde, uygulanmış ve hayli «başarılı» olmuş örnekler de vardır. Kolaylık olsun diye burjuvalar, sözcüleri eliyle, bu örnekleri de gösteriyorlar. Güney Kore diyorlar, Arjantin diyorlar...

Bu örneklerde başarılan nedir, ne pahasına başarılmıştır?

Güney Kore'de, tekeller koyu bir faşist diktatörlükle ancak rahat nefes alabilmişlerdir.. Üstelik, her yıl % 300'ü aşan enflasyon sayesinde. Arjantin'de ise, tam bir emperyalist tekelci yağma sayesinde, yabancı sermayenin ayak izleri sayesinde, yerli oligarşi biraz olsun nemalanabilmiştir. Arjantin halkı ise, ekmeğinden ve özgürlüğünden olmuştur.

Burjuva sözcüsü yazarlar, bu ülkeleri överken ve örnek gösterirken, elbette 141 ve 142'nin yanından geçmiyorlar. Yani onlar, bir sınıfın egemenliğini övmüyorlar. Yaptıkları, sadece «yetkilerin tam olarak kullanılmasından» yana olmak!

Doğrudur ama, onlara göre yetki, burjuvazinin gücüyle kaimdir. Bu güç ve yetki, emekçilere karşı kullanılsın isterler. Bunun için «hukuk devleti» kuralları içinde kalınsın mı diye sorsanız, ne cevap verirler acaba?

Cevap veriyorlar. Örneğin: İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi başsavcısının, bir faşist çeteyi suçlaması, faşizmi uluslararası gericiliğin bir parçası olarak göstermesi, uluslararası tekellerden sözetmesi ve sosyalizmi savunması, onları hayli korkuttu. Bir hukuk adamı olarak savcı «hukuk devletini» savunacak yerde, yetkilerinin dışına çıkıyor ve emekçileri savunuyor. Buna burjuvazimiz nasıl tahammül etsin? Çünkü hukukun böyle bir görevi yoktur.

Bu savcı ölümü haketmiştir. Bunun için Tercüman, Hergün vb. gazetelerin yazarları, adını, altını çizerek yazdılar. Savcıyı, komutanlarına ve köpeklerine ihbar ettiler.

Onların bu tepkisi, hukuktan ne anladıklarını da gösteriyor. Hukukun onlara dönük sivri ucu, olamaz ve olmamalıdır. Hele bu dönemde hiç olamaz. Hukukun yapacağı «başka ve çok önemli işler» mevcuttur. Savcınınki ise işgüzarlıktan öte, burjuvaziye kılıç çekmek demektir!

Tercüman «yazarı» Nazlı Ilıcak, bütün burjuvaların namusu kendinden sorulurmuş gibi, işe koyulmuş. Bu denli namus yüklü olmak, ya da emaneten taşımak hayli zor iştir elbette. Kendsiinin dışında bir insanın da namus taşıdığını görünce çok şaşmış. **«Savcı Saydam Erdok'a, insanların en fazla sosyalist ülkelerde sömürüldüğünü, Batının kapitalist memleketlerinde ise eşitlik ve adalet açısından büyük atılımlar atıldığını, Anayasanın savunduğu ilkelerin, sosyalist değil, sosyal devlet ilkesi olduğunu hatırlatmak isteriz.»** diye yazmış. **(Tercüman 29 Kasım. N. Ilıcak)**

Soyalist ülkelerde sömürü, kapitalist ülkelerde eşitlik!...

Kapitalizm ancak bu kadar acemice savunulabilirdi. Sosyalizmde sömürü... Diyelim doğru. Nereye gidiyor 150 milyon çalışan insanın ürettiği değer? Bütün devlet yöneticileri, birer villâ, yüzer otomobil, milyonlarca rublelik eşya sahib. olsalar. Kalanını da yaksalar, yıksalar. Buna ömürleri yetmez ki.

Nazlı Ilıcak hanım da merak edebilir. «Bizim yaptığımız da zaten budur. O halde bize neden sömürücü diyorsunuz?» diye sorabilir.

Gercekten de öyledir. Yani, burjuvaların elde ettikleri artı değerin bir bölümü, villâ ya da yat gibi atıl servetlere dönüşmektedir ve burjuvalar, salt bundan ötürü sömürücü sayılamazlar.

Ama onların elinde, sosyalizmde olmayan bir şey vardır; sermaye... Sürekli büyüyen, sadece işçileri değil, sahibini de kendisine bağlıyarak büyüyen sermaye.

Burjuvazinin sermayeye bağımlı olması, kapitalizmin yasasıdır. Kafasının da sürekli bağımlılık üretmesi, bağımlılığı övmesi ve severek yaşaması, bu nedenle doğaldır.

Doğal olmayan, hemen her olayda Aynur Aydan'ın fiyatına zam geliyor olmasına karşılık, bunca değerli yazılara rağmen Tercüman'ın fiyatının 5 lirada kalmasıdır!...

Doğrudan...

Hüseyin Hasançebi

Polisiye Bir Kafa

Bir muhbir, Abdi İpekçi'nin katili hakkında bilgi vermek için İçişleri eski bakanına telefon etmiş. Katili rüyasında gördüğünü, cinayeti işledikten sonra tabancayı Dolmabahçeden denize attığını söylemiş. Rüyalarının her zaman doğru çıktığını da hatırlatan muhbir, ihbarına değer verilmesini bilhassa rica etmiş.

Zamanın İçişleri Bakanı Güneş de, bu ihbarı değerlendirdiklerini, Dolmabahçe'de, suların dibinden bu tabancayı çıkarmak için çaba harcadıklarını, bugün övünerek anlatıyor. Dalgıçlara ne kadar para verilmiş bu iş için bilmiyoruz ama, bakan heyecanlanmış olmalıdır o dakikalarda.

Başlıbaşına belki sadece bir saflık haline işaret eden bu itiraf, teröre karşı mücadele anlayışı açısından bakıldığında, ilginç bir kafa yapısını ortaya koyuyor.

Rüya üzerine iz sürmek, hiç kuşku yok ki, hurafedir. Hurafeler, modern kapitalist kafanın bile reddettiği, ortaçağ ilkellikleridir.

Ama, Hasan Fehmi Güneş, hurafeci değildir. Modern bir burjuva demokrat olarak gözükmüştür. Zaten bu, kişisel özelliğinden çok, içinde yer aldığı siyasi ekolün özelliğidir.

Modern burjuva kafa ile hurafe kafa genel olarak bağdaşmaz. Ama bazı özel durumlarda bağdaşır ki, o zaman da, bu kafanın ürünleri ile, hayatın kendisi bağdaşamaz.

Hurafelere de inanmak suretiyle, katiller kovalandığı için, çoğu zaman başarısız kalınmıştır. Kapitalizm, hurafe düşünceleri, kendisine ayak bağı olduğu ölçüde yıkar. Ama, kadrolarına her zaman bir parçacık hurafe ayırmayı ihmal etmez. Sınıf mücadelesini çarpıtmak için, bundan yararlanır.

Diyelim ki, Endonezya devlet başkanı faşist Suharto, Amerikan dolarından başka hiç bir şeye tapmayacak kadar «modern» kafalı olduğu halde, her nasılda, annesinin karnındaki bir çocukla konuşmayı başarmış ve bunu, parlamento kürsüsünden duyurmuştu. Sonra da Endonezya parlamentosu, aylar boyu, bunun olabilirlik ölçüsünü tartışmıştı.

Bir faşist kafanın hurafeden yarar ummasıyla, bir burjuva demokratın hurafeye inanması, farklı şeklerdir. Ama her ikisinde de müşterek olan, kapitalizmin izi ve etkisidir.

Hurafe, kapitalist toplumun yarattığı fetişlerle iç içe geçerek diriliğini korurken, bazan bir ahtapot gibi, sol kafalara da bulaşabilir. Bir zamanlar, her dişi ağrıyan, ağzında «Vehbi Koç» virüsü dolaştığını sanırdı. Bugün bile, yatağının altında her akşam «pentagon telsizi» arayan solculara rastlanabilmektedir.

Hurafe ile, kapitalizmin sonuçları bu derece kaynaşırsa, İçişleri Bakanının suçlu yakalamak için rüyaya sığınması doğal olur. Katil zanlısını günlerce elinde tutan bu İçişleri Bakanı, onun arkasındaki faşist partiyi göremez de, aylar sonra parlamento kulisinde, bu kez kendisini bir faşiste karşı korumak zorunda kalır.

Yakaladığı katilin nizamiye kapısındaki ayak izlerine selam duran askerleri hep giydikleri postallardan tanımayı öğrendiğinden ötürü, faşizmin postallarını tanıması için, onu milletvekili kılığında karşısında görmesi gerekir.

Şimdi de faşizm, polisiye romanlarına bürünüyor. Bu yeni hurafelere yol açacak. Türkeş suçu CIA'ya, Perinçek KGB'ye yükleyecek. Yeni İçişleri Bakanı da, neden arabasını daha hızlı sürüp katili öldürmedi diye sadece tanığı değil, Abdi İpekçi'yi de suçlayacak!

Ve hurafecilik, gittikçe daralacak, ama bir süre daha sürecek.

Sağ basından

TERÖRÜN KURBANLARI!

«Madalyonun öteki yüzünde de «iç savaş» şampiyonları vardır. Demirel hükümetini çarçabuk 3. MC olarak etiketliyen ve yine çarçabuk yeni yeni cepheleşme teorileri kotaran revizyonist mihraklar... Bunlar da «3. MC faşizmi»ne karşı eylem birliği çağrıları yaparak, gerginliği ve anarşiyi tırmandırmaya çalışıyorlar. Demirel'in hükümet olmasından buyana, az-çok tanınmış sağcı unsurların katlinin hız kazanması kuşkusuz bir rastlantı değildir.» (Aydınlık. Sina Çıladır. 25 Kasım.)

Demek ki, terörün masumları, kurbanları MHP'liler, sağ görüşlü tanınmış kişiler imiş. Örneğin Doğanay ya da Talip Öztürk gibi!...

AYDINLIK'A BİR ŞAHİT!

«Bilhassa son günlerde büyük bir hız kazanan MHP'lilere yönelik katliamlarda Zeytinburnu ilçesinin başta geldiği tesbit edildi. Düne kadar Zeytinburnu'nda 6 MHP'li yöneticinin öldürüldüğü tesbit edilirken, Bakırköy'ün de ikinci sırayı aldığı görüldü. Bunun yanında komünist militanların, bilhassa son günlerde saldırılarını yoğunlaştırdıkları görüldü. 22 Kasm'a kadar 7 MHP'li yöneticinin öldürüldüğü, İstanbul'da MHP'lilere yönelik saldırıların daha büyük bir hız kazanarak devam edeceği belirtiliyor. (Haber merkezi. Hergün. 25 Kasım)

Demek MHP'lilere yönelik saldırılar artarak devam edecekmiş! «Hergün» haber mi veriyor yoksa emir mi?

SEVEREK DESTEK!

Demirel hükümeti güvenoyu almıştır ve gerek fiilen, gerekse resmen bir cumhuriyet hükümeti olarak göreve başlamıştır. Karşısında bir «güvenoyu» endişesi de yoktur. Milletin ve vekillerinin güvenine mazhar olmuş bir hükümettir artık. Fakat bu güven nereye kadar gidecektir? Bu güven, milletin istekleri doğrultusunda icraat yapıldığı sürece geçerli olacaktır. Fakat milletin istekleri dışına çıkıldığı takdirde, güvenoyu, güvensizlik oyuna dönüşebilir.» (Faik Sezgin. Hergün. 28 Kasm)

Demek ki, AP hükümeti milletin isteği dışına çıkmamalıdır. Çünkü milletten güven almıştır. Aynı şeyi bir kere daha yinelersek, «AP hükümeti MHP'nin isteği dışına çıkmamalıdır. Çünkü MHP'den güven oyu almıştır.» şekline dönüşüyor. Doğru, ikiside doğru!

Zaten AP'nin tersini yapmaya niyeti mi var?

İYİ İŞARETLER...

«Yeni hükümet, işe çok sıkı başladı. Güvenoyu ile birlikte bir «mayın» gibi duran CHP'li militanlardan, partizan ve marksistlerden kurulu üst kadroyu, vali, müsteşar, umum müdür ve emniyet müdürlerini temizleme ile işe girişecektir.» (Son Havadis. Abdullah Uraz. 28 Kasım.)

Peki, gidenlerin yerini kim dolduracak?

SEÇMESİNİ BİLİRSE!

«... O halde Demirel'in hak hukuk ve kanun yolundan sapmadan yapacağı her icraat tasvip görecektir. Yeter ki kendisi adam seçmesini bilsin.» (Hergün. Necmettin Hacıeminoğlu. 30 Kasım.)

Evet... Demirel, tam da milletin güvenine layık olarak ve MHP'nin güvenini alarak, kıymasını da biliyor, seçmesini de...

Ölüm füzelerine karşı tepkiler büyüyor

Rene Urbany
Lüksemburg KP Başkanı,
Parlamento üyesi

- **NATO ülkelerinin Brüksel toplantısıyla aynı tarihlerde Dünya Barış Konseyi de Brüksel'de bir toplantı düzenliyor.**
- **Lüksemburg KP, Başbakan'a bir gensoru yönelterek, hükümetin bu tehlikeli silahlar karşısındaki tavrını açıklamasını ve Dışişleri Bakanı'nın verdiği sözü tutup tutmayacağını sordu.**

Avrupa'ya yerleştirilmek istenen yeni ABD nükleer silahlarına karşı dünya ve Avrupa barış güçlerinin tepkisi büyüyor. Brüksel'de önümüzdeki günlerde NATO ülkeleri toplantısı yapılırken, aynı tarihlerde yine Brüksel'de Dünya Barış Konseyi'nin düzenlediği bir toplantı yapılacak.

Avrupa halkları ABD nükleer roketlerinin kıtaya yerleştirilmesine şiddetle karşı çıkıyorlar. Konuya ilişkin olarak görüşlerini açıklayan Lüksemburg Komünist Partisi Başkanı ve Parlamento üyesi Rene Urbany, emperyalistlerin yeni planlarına karşı çıkarken, Sovyet önerilerini içtenlikle desteklediklerini açıkladı. New Times dergisinde yer alan yazısında LKP lideri Urbany şunları söylemektedir:

«ABD askeri kuvvetlerinin Lüksemburg'da bir silah deposunda yerleştirilmiş 700 tankı vardır ve yeni bir depo kurulmak üzeredir.

Bu askeri yapıların kurulması için gösterilen mazeret, bunların daha çok iş olanağı sağlayacağıdır. Ve özellikle ağır sanayide yeralan bir kısım işletmenin, çokuluslu tekellerin geliştirdiği bir planla söküldüğü de gözönünde tutulursa, bu savın belirli bir ağırlık taşıdığı düşünülebilir. Ama, gerçekte, bu üretken olmayan istihdamdır, çünkü ne ekonomiye ne de ülke refahına katkısı vardır.

Ne yazık ki, önceki Liberal ve Sosyalistler hükümeti yabancı askeri varlığına göz yumdu. Aynı politika Temmuz'da kurulan işbaşındaki hükümet tarafından da izlenmektedir ve hatta bu öncekinden daha da sağdadır. Bu nu, yalnızca NATO şeflerinin isteği üzerine askeri harcamalarda yüzde 3'lük bir artış konusunda anlaştığı için söylemiyoruz. Hükümet bir ihtiyat ordusu kurma planlarını tartışmaktadır ki, bu ülkemizin militarizasyonu yolunda atılan bir başka adımdır. Bu çok tehlikeli bir eğilimdir.

Şimdi gündemde daha da ciddi bir sorun bulunmaktadır: Ulusal güvenliği sağlama bahanesiyle Lüksemburg'a da yeni ABD nükleer füzeleri yerleştirmek planları.

Yeni nükleer silahlara karşı İngiltere'de düzenlenen gösteri.

Lüksemburg hükümeti bu soruna ilişkin görüşünü henüz açıkça belirtmemiştir. Temsilciler Meclisi'nde Partimiz adına Başbakana aşağıdaki gensoruyu yönelttim: «Hükümet bu tehlikeli silahın Lüksemburg topraklarına yerleştirilmesine izin verecek midir? Eski başbakan Gaston Thorn'un Dışişleri Bakanı bulunduğu bu hükümet, onun Parlamento'nun onayı olmaksızın yeni ABD füzelerinin yerleştirilmesi yolunda verdiği kişisel ve törenli sözü geçerli saymakta mıdır?»

Başbakan Parlamentonun önümüzdeki oturumlarında bu soruları cevaplandırmalıdır: Eğer hükümet dış baskıyı ileri sürüyorsa, biz kamuoyunu destek için çağıracağız. Biz Lüksemburg Komünistleri yeni silahların yerleştirilmesine şiddetle karşıyız ve geniş bir ulusal protesto kumpanyası örgütleyeceğiz. Böyle kampanyaların etkisi büyüktür.

Lüksemburg gibi küçük bir ulus için yeni nükleer füzeler herhangi bir diğer ulusa olduğundan daha fazla tehlikeyi yansıtmaktadırlar. Bir savaş halinde bir nükleer atış ülkemizin tüm nüfusunu ortadan kaldırabilir. Bu nedenle halka bu tür planların tehlikeli sonuçlarını anlatmayı ana görevimiz sayıyoruz.

Leonid Brejnev tarafından 6 Ekim'de Berlin'de belirtilen Sovyet önerileri bizim için ve Lüksemburg'un tüm demokratları için çok büyük önem taşıyor. Bu girişimler yalnızca bizim halkımızın değil, tüm Avrupa halklarının özlemlerine uygun düşüyor.»

29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü tüm dünyada kutlandı

Zafer Filistin halkının olacaktır!

- **İlk kez geçen yıl BM Merkezi'nde kutlanan Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü bu yıl tüm dünya halkları tarafından kutlandı.**
- **FKÖ lideri Yaser Arafat'a bir mesaj gönderen TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, ulusların kendi kaderlerini serbestçe belirlemeleri ilkesini her zaman savunan partisinin kardeş Filistin halkının ve onun önderi FKÖ'nün her zaman yanında yer aldığını belirtti.**

29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü'nde tüm dünya halkları Filistin halkıyla tam bir dayanışma içerisinde olduklarını, Filistin halkının kararlı mücadelesini sonuna kadar destekleyeceklerini dile getirdiler.

Filistin halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü, Filistin halkının vazgeçilmez haklarına ilişkin çalışma yürüten BM Özel Komisyonu'nun raporunun BM 31. Genel Kurulu'nda kabulünden sonra, geçen yıl toplanan 32. Genel Kurul oturumunda önerilmiş ve ilk kez 29 Kasım 1978'de New York'taki BM merkezi ile BM Cenevre ofisinde kutlanmıştı. BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim bu nedenle özel bir demeç vermişti. Bu yıl Filistin halkıyla Dayanışma günü tüm dünyada coşkuyla kutlanırken, Filistin halkının verdiği mücadele tüm dünya halklarınca desteklendi; tek [illegible] dayanışmasına sahip olduğu bir kere daha sergilendi.

Bilindiği gibi bundan 32 yıl önce BM'nin 29 Kasım 1947 tarihli kararıyla Filistin'de bir Yahudi ve bir Arap devleti kurulması öngörülmüştü. İsrail devleti 1948'de kuruldu; ama o günden bu yana Filistin Arap Devleti kurulamadığı gibi emperyalizmin desteğinde İsrail tüm Filistin topraklarından başka Suriye ve Mısır topraklarının

Devamı s. 7, sütun 7'de

Silahlanma harcamalarının bedeli

- **1978'de dünya silahsızlanma harcamaları 425.000 milyon dolara ulaşırken, geri kalmış ülkeler silahlanma için yılda 60.000 milyon dolar harcıyorlar.**
- **Geri kalmış ülkelerin silahlanma harcamalarında yapılacak üçte bir oranında bir indirim, bu ülkelerin karşı karşıya olduğu en ağır sorunların çözümü için büyük olanaklar yaratabilir.**

Silahlanma harcamalarında yapılacak az bir indirim dahi geri kalmış ülkelerde yaşayan insanların hayatlarını önemli ölçüde iyileştirebilir.

1978'de dünya silahlanma harcamalarının 425.000 milyon dolara ulaştığı kaydediliyor. Silahlanma yarışı körüklenirken, Afrika, Asya ve Latin Amerika'da belirli ülkelerde silahlanma harcamalarının önemli artışlar gösterdiği gözlenmekte. Silah tekelleri aynı zamanda bu ülkelerdeki ucuz işgücünü de silah üretiminde kullanıyorlar. Standard silahların yapıldığı 54 ülkeden 23'ünü geri kalmış ülkeler oluşturuyor.

Şu anda geri kalmış ülkeler silahlanma için yılda 60.000 milyon dolar harcıyorlar. Bu harcamanın barışçı amaçlarla yapılması bu ülkelere sınırsız olanaklar sağlayabilir. Bu harcamalardan yapılacak üçte birlik bir indirim bu ülkelerin karşı karşıya bulunduğu en ağır ve acil sorun çözüm bulmak üzere mali kaynak yaratabilir. Şöyle ki bu paradan,

- 600 milyon dolar bulaşıcı hastalıklara karşı bebekleri aşılamak,
- 250 milyon dolar kırsal alanlarda yaşayanlara temel sağlık harcamaları,
- 700 milyon dolar yoksul köylülere barınma olanağı,
- 4000 milyon dolar beslenme yetersizliği içindeki 200 milyon çocuğa gerekli yiyecek,
- 1500 milyon dolar bebek ölümlerini önlemek üzere bebek bekleyen kadınlara gerekli yiyecek,
- 3200 milyon dolar ilköğretim olanaklarını geliştirmek ve 100 milyon yer açmak,
- 3000 milyon dolar 1200 milyon insana 1990'a kadar içme suyu,
- 3000 milyon dolar tarımsal üretimi artırmak ve yakın gelecekte açlık tehlikesini ortadan kaldırmak üzere sarfedilebilir.

Görülüyor ki her silah, geri kalmış ülkelerin, genç devletlerin ekonomik ve sosyal gelişmesini engelliyor, onların kaynaklarını tüketiyor ve onların hayati çıkarlarını bağımsızlıklarını tehdit ediyor.

İtalya yeni bir hükümet bunalımının eşiğinde

İtalya'da ağırlaşan ekonomik koşullar karşısında işçilerin mücadelesi yükseliyor. Resimde FİAT işçileri gösteri yaparken.

- **Geçiş hükümeti gözüyle bakılan Cossiga hükümetinin ülkenin içinde bulunduğu ağır sorunların çözümü yolunda ne yapılacağına ilişkin belirgin bir fikri yok.**
- **Ülkede yaşananlar İtalyan Komünist Partisi'nin katılımı olmaksızın ülkenin hükümet bunalımından kurtulamayacağını bir kere daha gösteriyor.**

Haziran ayında yapılan erken seçimler İtalya'da hükümet bunalımına bir çözüm getirmedi. Erken seçimlerde Hristiyan Demokratların çoğunluğu sağlama girişimi başarısız kalırken, sosyalistler yerlerini korumuş, Komünist Parti oylarında bir düşme olmuştu. Ancak bu durum Komünist Parti'nin durumunda bir değişiklik yaratmadı. İKP etkinliğini ve ülkenin ikinci büyük siyasi partisi olmayı sürdürüyor.

Eski İçişleri Bakanı Francesco Cossiga'nın başkanı bulunduğu işbaşındaki hükümete bir geçiş hükümeti gözüyle bakılıyor. Cossiga hükümetinin ülkenin karşı karşıya olduğu ağır sorunların çözümü yolunda ne yapılacağına dair bir belirgin fikri yok. Görülen, İtalya'da yeni bir hükümet bunalımının pek uzakta olmadığı. Hükümet bunalımının kökünde ise İtalyan Komünist Partisi'ni iktidar ortağı etmemek gayreti yatıyor.

Ülkenin ekonomik gelişmesi son on yıl içerisinde giderek yavaşladı, 1970-78 yılları arasında sanayi üretimi yalnızca % 5 dolayında yani her yıl ancak % 3 dolayında bir artış gösterdi. 1980 tahminleri durumun daha kötüleşeceği yolunda. Öte yandan fiyatlar hızla artıyor. Ocak'tan Ağustos ayına kadar % 12'den fazla bir artış gösteren fiyatlar daha da yükselme eğilimi taşıyor. Hemen her şeye ve bu arada posta, ulaştırma vb. kamu hizmetlerine yüksek zamlar geldi. İşsizlik sorunu giderek ağırlaşıyor. Temmuz ayında 2 milyona ulaşan işsiz sayısı artarak büyüyor. İşsizlik özellikle gençler arasında yaygın. 14-29 yaş arasında 1,5 milyon İtalyan işsiz.

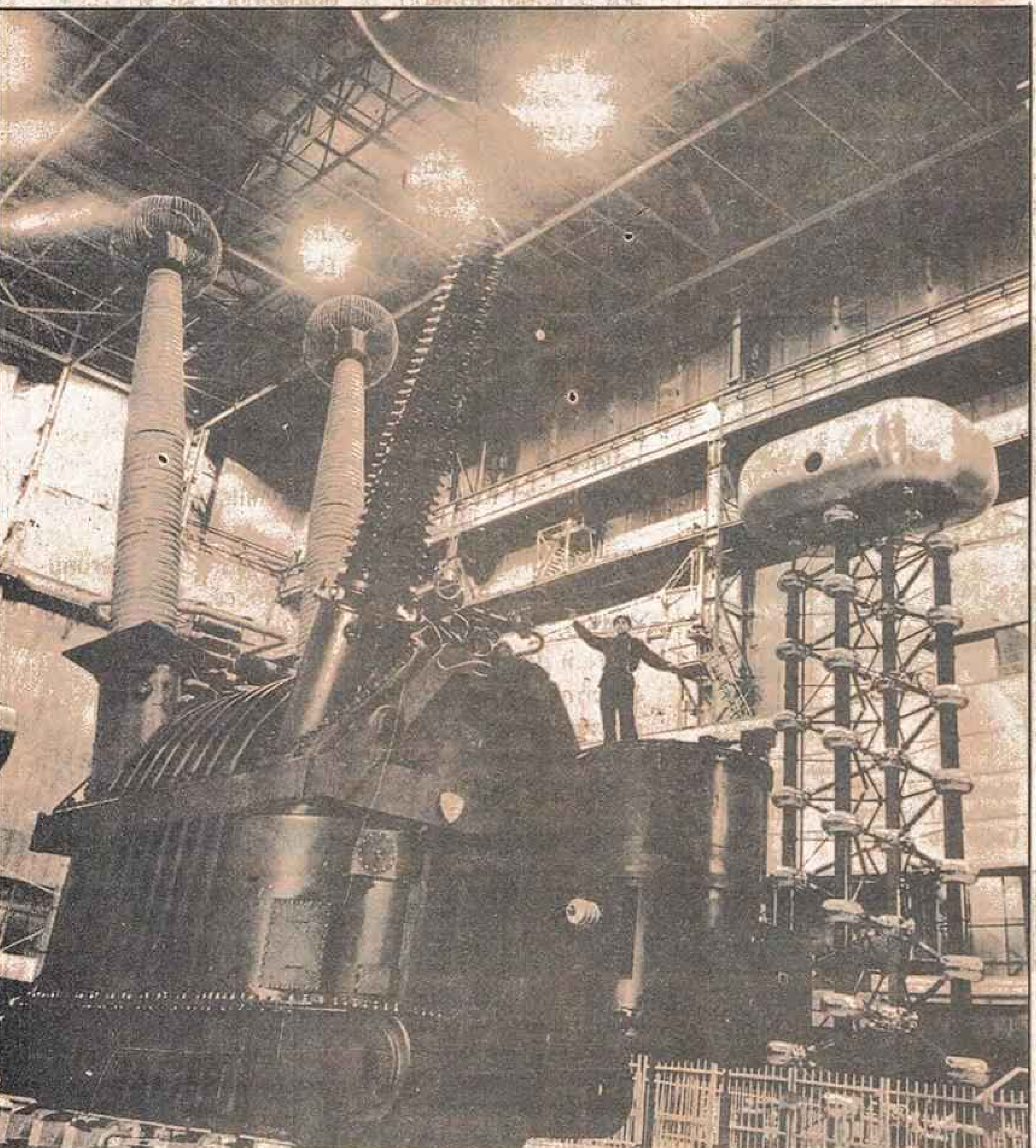
Bu koşullarda işçilerin, emekçilerin mücadelesi daha da yoğunlaşmış bulunuyor. Sermayenin ekonomik bunalımının yükünü çekmek istemeyen işçiler eylemlerini kararlılıkla sürdürüyorlar. Ücretlerin yükseltilmesi, çalışma sürelerinin kısaltılması ve diğer talepler doğrultusunda işçilerin üretimi durdurmadığı gün ve işletme yok. Öte yandan tekelci sermayenin saldırıları artıyor. Tekeller işçi sınıfına, onun sosyal ve politik kazanımlarına karşı tam bir saldırganlık içerisindeler. Grev hakkının kısıtlanmasını, «kamu çıkarı» için devletin sendikaların faaliyetlerine müdahale etmesini isteyen tekelci sermaye ve sözcülerinin saldırıları karşısında işçiler kararlılıkla direniyorlar.

İtalyan Komünist Partisi, seçimlerden sonra politikasını açıklamıştı: ya iktidar ortaklığı, ya muhalefet. İtalyan Komünist Partisi'ni iktidar ortağı etmemek eğilimi karşısında muhalefette yeralan İKP, politikasını benimseyen kitlelerin geniş desteğiyle büyük gösterileri yönlendiriyor. Hayat pahalılığı, konut sorunu ve adil bir emeklilik hakkı için geniş bir kampanya düzenleyen İKP, yüksek öğrenim kurumları, güvenlik kuvvetleri ve devlet kurumlarının demokratikleştirilmesini talep ediyor. İKP ülkenin temel sorunlarının ancak tüm demokratik güçlerin ortak çabalarıyla çözümlenebileceğini vurguluyor.

Gelişmeler İKP'yi iktidar ortağı etmeme eğiliminin yumuşadığını gösteriyor. Bu doğrultuda Sosyalist Parti'nin son zamanlarda sol güçler arasında

Devamı s. 7, sütun 5'de

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Sovyetler Birliği'nde paslanmaz demir üretildi

Sosyalizm insanlara ve bütün insanlığa büyük hizmetler sunar. Bunlardan biri de, bilimin ve tekniğin son hızla gelişmesidir. En gelişmiş kapitalist ülkelerde bile, bilimin ve tekniğin gelişme hızı, sosyalist ülkelerin gerisinde kalır.

Bunun başlıca sebebi, bilimsel gelişmenin hangi amaçlar için kullanıldığında aranmalıdır. Kapitalist ülkelerde bilim, bir avuç tekelciye ve onun keyfi kullanımına terkedilmişken, sosyalist ülkelerde bilimsel ve teknik gelişmeler, toplumun refahı için kullanılır.

Sovyetler Birliği'nin, bilimsel ve teknik gelişmede baş sırayı alması bundandır. İnsanlığa pek çok yeni bilimsel buluşlar armağan eden Sovyetler Birliği'nde, son olarak «Paslanmaz Demir» üretildi. 1970 yılında aya gönderilen Luna-16 aracının aydan getirdiği madenler arasında, paslanmıyan nitelikte bir demir cevheri de bulunmaktaydı.

Aynı demir cevherinin dünyamızda da üretilebilmesi için, dokuz yıldır sürdürülen çalışmalar geçtiğimiz hafta içinde sonuçlandı. Sovyet bilim adamları, «paslanmaz Demiri» üretmeyi başardılar.

Bu buluşun, sanayiinin gelişmesinde çok büyük olanaklar sağlaması beklenmektedir. Bilindiği gibi, dünyamızdaki demir, oksijenle yüz yüze olduğu zaman paslanır ve çürür. Artık demir çürümeyecek.

KISA... KISA...

- Sovyetler Birliği'nin Irak'ın petrol üretimini arttırması için yardımda bulunacağı açıklandı. İki ülke arasında yapılan görüşmeler sonunda Irak'ın petrol üretiminin geliştirilmesi için iki ülkenin dayanışma içinde olduğu bildirildi.
- Kampuçea halkına yardım konusunda BM'de yapılan toplantıda Çin'in ve birtakım kapitalist ülkelerin yardımı Kampuçea halkına karşı koz olarak kullanma girişimlerine toplantıya katılanlar karşı çıktılar. Kampuçea halkına yardım fonuna 210 milyon dolarlık bağış toplandı. Bu miktara Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin yardımı dahil değil. Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeler bugüne kadar Kampuçea'ya 200 bin ton yiyecek, binlerce ton ilaç ve tedavi araçları göndermiş bulunuyorlar.
- İsrail'in işgal altında bulundurduğu Batı Yakası'ndaki Nablus kentinin Arap belediye başkanını Filistin direniş hareketine yakınlığı nedeniyle tutuklanması üzerine tepkiler büyüyor. Kitle gösterileri sürerken, bölgede genel greve gidildi. Bu arada tutuklu belediye başkanının açlık grevi yaptığı bildiriliyor.
- ABD Senatosu 1980 mali yılı için Pentagon'a 141.2 milyar dolar ayrılmasını onayladı. Bunun 41.3 milyar dolarlık bir kısmı askeri alımlara ayrılırken, 13,5 milyar dolarlık bir kısmı da yeni silahların geliştirilmesi için araştırmalara ayrılmış bulunuyor. ABD askeri harcamaları geçen otuz yıl içinde on kat artmış bulunuyor.

«Medeniyet diyarı» ABD!

«Medeniyet diyarı» diye sözü edilen ABD'de toplumun içinde bulunduğu çürümüşlük derinleşiyor.

ABD'de yurttaşların yönetime, toplumsal kurumlara güvensizliği artarak büyüyor. 1974'de seçme hakkına sahip yurttaşlardan yalnızca % 38'i seçimlere katılmış. Siyasi olaylara karşı kayıtsızlığın artmasından daha da kötü olan bir durum Amerikalılar arasında kültürsüzlüğün vardığı boyutlar. Amerikan basınında yeralan haberlere göre, zorunlu eğitimden geçmiş genç insanların % 60'ı on satırlık bir mektubu doğru düzgün yazamıyor ya da toplama çıkarma gibi en basit aritmetik işlemleri çözemiyor. Yine resmi istatistiklere göre çoğu 30 yaşın altında olan uyuşturucu madde kullananların sayısı 40 milyonu aşıyor. Özellikle kadınlar arasında alkoliklerin sayısı hızla artarken, her iki cins açısından da fuhuş alabildiğine yaygınlaşmış bulunuyor.

Amerikan toplumunun içinde bulunduğu bu çürümüşlük artarak sürerken, sosyal eşitsizlikler de alabildiğine büyüyor. Zenginlerin ABD tarihinde şimdiye kadar görülmedik ayrıcalıkları büyürken, enflasyon tırmanmaya, işsizlik büyümeye devam ediyor. Yapılan araştırmalar işçilerin % 80'nin aşkın bir bölümünün enflasyon hızına bağlı olarak ücretlerinde kısa bir süre içerisinde % 7'lik bir düşme olduğu belirlenmiş.

İşte «Medeniyet diyarı» ABD'deki medeniyet örnekleri!

GULGUN TEZGIDER / Barış ve Sosyalizm

Brüksel toplantısı yaklaşırken

Avrupa iki büyük savaşın yıkımını yaşadı, ağır bir bedel ödedi. Ve şimdi Avrupa halkları sağ kalma olanağın tümüyle ortadan kalkabileceği yeni ve dehşetli bir silahlanma ve savaş kışkırtıcılığı ile karşı karşıyadır.

Yaklaşık 600 adet yeni ABD nükleer roketinin Batı Avrupa ülkelerine yerleştirilmek istenmesi karşısında tüm Avrupa halkları ve dünya barış güçlerinin protestosu yükselerek sürüyor. Öte yandan önümüzdeki günlerde Brüksel'de toplanacak NATO Bakanlar toplantısı öncesinde, topraklarına yeni nükleer silahlar yerleştirilmek istenen ülkeler arasında bir fikir birliğine henüz varılmış değil. Ancak, Brüksel toplantısı öncesi çeşitli NATO organları toplantılarında yeni Pentagon-NATO planlarına yeşil ışık yakıldığı da gözlenmekte. Bu arada ABD'nin bu yeni ölüm silahları konusunda bir tartışma ortamını olabildiğince sınırlı tutmak ve bir emrivakiyle bunların Avrupa topraklarına yerleştirilmesi kararını kabul ettirmek üzere vargücüyle yüklendiği de biliniyor.

1978 Mayıs'ında Washington'da kotarılan planlar konusunda ABD yönetimi öyle acelecidir ki, 1980 yılı ABD bütçesine Pershing-2 ve kanatlı roketlerin üretimi şimdiden dahil edilmiştir. Kısaca ABD, NATO'lu ortaklarına bu konuda söz sahibi olma hakkı tanımak istemediğini açık bir şekilde ortaya koymuştur. Daha önce kararsız olan NATO üyelerini ikna etmek üzere Batı Avrupa başkentlerine heyetler yollayan ABD, bu kez kartları açık oynamaktadır. Bütçede ayrılan ödeneklerle ABD artık bu işi oldu-bitti saydığını herkese göstermiştir.

Bu gelişmeler karşısında Avrupa halkları ve dünya barış güçlerinin yükselen tepkisi, Pentagon ve NATO şeflerinin yeni nükleer silahlarını mazur gösterecek «Sovyet tehdidi» aldatmacalarının iflas ettiğini açıkça kanıtlamaktadır. Daha birkaç ay önce SALT-2 anlaşmasını imzalarken, ABD Başkanı Carter'in, anlaşmanın eşitlik ve eşit güvenliği öngördüğünü belirtmesinin ardından ve de daha önce ne Viyana ne SALT-2 görüşmelerinde hiç bir şekilde sorun olmamışken, yeni nükleer silahlara gerekçe olarak ortaya atılan «Sovyetlerin silah üstünlüğüne sahip olduğu» yolundaki iddialar hiç de inandırıcı olmamıştır. Kaldı ki Sovyetler Birliği'nin Orta Avrupa'da tek taraflı güç indirme kararının açıklanması ile bunlar inandırıcılığını hepten yitirmişlerdir. Helsinki kararlarını rafa kaldırmak üzere uğraşan ABD emperyalizmi bu kez SALT-2'yle varılan karşılıklı üstünlük peşinde koşmama kararını hazmedememektedir. Bu durum, planlaması çok önceden yapılmış silahlanma programı ile de çelişmektedir. Bu nedenledir ki Avrupa'da kendi lehine bir üstünlük getirecek yeni nükleer silahların yerleştirilmesi yolunda ABD kolları sıvamıştır.

Avrupa halkları ve tüm dünya barış güçleri, bu planların Brüksel'de onaylanarak meşrulaştırılmasına izin vermeyeceklerdir.

274, 275 ve 1475 Sayılı Yasalar geriye doğru değiştirilmek isteniyor

İşçi Sınıfı Ekonomik ve Demokratik Haklarını Savunacaktır

Güvenoyu alarak işbaşına gelen Demirel hükümeti, ilk elde hazırladığı anti-demokratik yasa değişikliklerini meclise sürecektir. Bilindiği gibi hazırlanan yasa değişiklikleri doğrudan işçilerin kazanılmış haklarına ve gelişen demokrasi mücadelesine yöneliktir.

Geçenlerde toplanan TİSK, yeni kurulan Demirel hükümetine istemlerini sunarak işçilerin ve emekçilerin zaptu rapt altına alınmasını tavsiye etmişti. TİSK'in özellikle üzerinde durduğu konu İş, Grev, Lokavt, Toplu İş Sözleşmesi ve sendikalar yasası oluyordu. Ve Demirel'in «anarşiyi önleme» adı altında hazırladığı yasa değişikliği tasarıları tekelciler'n önerileri birbiriyle uyuşuyordu.

Tekelci burjuvazi her fırsatta işçilerin elde ettiği ekonomik ve demokratik hakları budama yollarını aramıştır. Ama, işçi sınıfı ve demokrasi güçleri bu gibi saldırılara her zaman gereken yanıtı vermişlerdir. 1970 yılında 274-275 sayılı yasaları değiştirmek ve işçi sınıfının ileri sendikal örgütlenmesini ortadan kaldırmak isteyen yine o zamanki Demirel hükümetiydi. Ne var ki, burjuvazin'n işçi sınıfına yönelen saldırılarına karşı 15-16 Haz'ran demokratik işçi direnişiyle görülmedik bir şekilde yanıt verilmişti ve meclisten anti-demokratik yasa değişiklikleri geçememişti.

Tekelcilerin sadık adamı Demirel, tekrar sahneye çıkarak bundan ondokuz yıl önce yapamadığını tekrar yapmak istiyor.

Yeni Demirel hükümetinin doğrudan işçi sınıfını hedef alan yasa değişikl'kleri şunlardır:

275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası :

Öncelikle işçi sınıfının en önemli silahı olan Grev, etkisiz hale getirilmek istenmektedir. İkt'darın ileri sürdüğü gerekçe şöyledir: «Grevlerin işvereni baskı altında tutmak amacını aşarak, topluma ve genel ekonomiye zarar veren boyutlara ulaşması halinde, kanuni ve tarafsız bir organ tarafından ihtilafın kesin b'r biçimde karara bağlanarak grevlerin sona erdirilmesi zorunluluk haline gelmiştir» denilmektedir. Açıkçası, grev hakkı baskı altına alınarak işlemez hale getirilmek istenmektedir. Y'ne grevler için şöyle denilmektedir: «İdeolojik amaçlı grevlerin önlenmesi ve sendikaların mesleki kuruluş vasfını kaybetmemesi iç'n yeni bir düzenlemeye gidilmelid'r.» İşçi sınıfının olmayan siyasi genel grev hakkı, tamamen silinmeye çalışılırken sendikalar siyaset dışı bırakılarak işçi sınıfının siyasetle ilgilenmemesi için gerekli «önlemler» alınmak istenmektedir.

275 sayılı yasadaki toplu sözleşmelerle ilgili madedler de tamamen etkisiz hale getirilerek tekelciler'n her zaman istedikleri «ücret dondurulması»na care bulunmaya çalısılmaktadır. Bu konuda, ileri sürülen gerekçe şöyledir: «Toplu iş sözleşmesi sisteminin sorumsuz taleplerden ve ölçüsüz anlaşmalardan kurtarmak için genel bir ücret politikasının tesbiti cihet'ne gidilmesi...» Bu yasada yapılacak budamalarla sabit bir ücret saptanacak onun daha ötesine geçilemiyecektir. Doğrudan faşist ülkelerde görülen cinsten bir uygulama getirilmek istenmektedir.

274 Sayılı Sendikalar Yasası :

İktidarın özellikle üzerinde durduğu konu, işçi sınıfının ileri sendikal örgütünün susturulması ve yerine sarı sendikacılığın güçlendirilmes'dir. Bu yasa maddelerinde düşünülen değişiklikler şunlardır:

● İşçilerin aynı anda birden fazla sendikaya üye olmaları Siyasi Partiler Yasası'nda olduğu gibi düzenlenecektir. Send'kalarda üyelik de aynı istifalarda olduğu gibi noter yoluyla kazanılacaktır.

● Sendika üye aidatı kesilmesi sisteminin değiştirilmesi öngörülmektedir. Bilindiği gibi şimdik uygulamada sendika aidatları işveren tarafından kesilmekte ve sendikalara gönderilmektedir. Yeni değişiklik tasarısına göre bu uygulama kaldırılacak üyenin sendikasına aidatını bizzat kendisinin ödemesi getirilmektedir. Böylelikle kasaları başka kaynaklardan beslenen sarı sendikalar ayakta kalması sağlanacaktır.

● Sendikaların «sorumsuzca grev yapmalarının» önlenmesi için grevci işçilere çalışırken aldıkları ücret kadar bir ücreti grev süresince ödemelerini sağlayacak yasal değişiklik yapılacaktır. Bunun anlamı, açıkça sendikaları maddi yönden kıskaca almak ve sendikalara grev yaptıramaz hale getirmektir.

1475 Sayılı İş Yasası :

Hükümet, tekelcilerle elele özellikle «Kıdem Tazminatı»nı kaldırmanın ya da işverenlerin işine yarıyacak hale getirmenin yollarını araştırmaktadır. Bilindiği gibi «Kıdem Tazminatı» işçinin en önemli kazanımlarından dandır. Ama, hükümet işçilerin bu kazanımını da yok etmek istemektedir. İşçilerin dayatmalarıyla yasal tavanı aşan kıdem tazminatı da sınırlanmak istenmektedir. Bu konudaki tasarıya göre «en yüksek dereceli devlet memurunun aldığı emeklilik ikramiyesi kadar» kıdem tazminatına tavan getirilmek istenmektedir. Ayrıca bir de «kıdem tazminatı fonu» kurulacaktır. Başka bir deyişle işçinin ücretinden belli bir miktar bu fon için kesilecek böylece işverenlerede yeni yatırım olanakları doğacaktır. Ve bu yolla, şimdi geçerli olan kıdem tazminatı tamamen ortadan kaldırılarak işçinin bir tasarrufu haline dönüştürülecektir.

Demirel hükümetinin işçi sınıfının ekonomik ve demokratik haklarına yönelen saldırı hazırlıkları içinden, iş yasası, sendika ve toplu iş sözleşmesi yasasında yapılmak istenen değişikliklerden en belli başlılarını vermeye çalıştık. Görüldüğü gibi hükümetin ileri sürdüğü gerekçeler tekelci sermayenin dayatmalarının ta kendisidir. Ne var ki, işçi sınıfı kendi üzerine yönelen bu gerici saldırılara geçit vermeyecektir.

İşçi sınıfı ekonomik-demokratik haklarına sahip çıkmayı

REFERANDUMUN YASALLAŞTIRILMASI İÇİN MÜCADELE YÜKSELTİLMELİDİR?

Faruk ÜSTÜN

Demirel hükümetinin bütünüyle tekelci sermayenin istemlerini dile getiren programı daha mecliste onaylanmadan, güvenoyu almamış hükümetin, Çalışma Bakanı Cavit Erdemir, ilk hamlesini yaparak yetkili sendikanın saptanmasında «irade beyanı» uygulamasını bir genelge ile kaldırmıştır. Bilindiği gibi CHP ağırlıklı hükümet, yetki uyuşmazlıklarında referandum yapılmasından yana olduğunu ve referandumun yasalaştırılacağını söylemesine karşın bu boşluğu doldurmak için elle tutulur bir girişimde bulunmamıştır. 21 aylık Ecevit Hükümeti döneminde Çalışma Bakanı Bahir Ersoy bir genelge ile «irade beyanı» uygulamasını getirmiştir. Sahte giriş fişleri ve diğer belgeler üzerinde inceleme yapmak yerine, doğrudan işçinin sözlü ifadesine başvurularak yetkinin saptanması, çok yetersiz de olsa ileri bir adım sayılmıştı.

Varolan yasalar ve mevzuat içinde «irade beyanı» uygulaması referandum girişimlerini geciktirmenin yanısıra birçok sakıncaları da beraberinde getirmiştir. Yapılan irade beyanlarına itirazlar birbirini izlemiş ve yetkilerin kesinleşmesi ayları hatta yılları bulmuştur.

Demirel'in yeni bakanının irade beyanını uygulamadan kaldırması ise gerici bir adım niteliğindedir. Demirel'in bakanı elbette «irade beyanını» kaldırıp yerine refarandum uygulamasını getirmeyi düşünmemektedir. Onların amacı, öncelikle kamu işyerlerinde yetkileri faşist ve gerici sendikalara vermek bunun için de sahte fiş ve belgeleri kullanmaktır. Böylece yetki uyuşmazlıkları daha da derinleşecek, işverenlerin işçiler üzerindeki yasadışı oyunlarına zemin oluşturulacaktır. Yetki uyuşmazlıklarının uzaması işçiler için de bıkkınlık yaratabilecek ve mücadelelerini geriletebilecektir. Daha doğrusu umdukları budur.

Hükümetin işçi sınıfı hareketine yönelik planları da gözönüne alındığında yapılmak istenenlerin öncelikle DİSK'i hedef aldığı açıkça anlaşılmaktadır. DİSK'in yanısıra TÜRK-İŞ içinde yeralan ve ilerici eğilimler taşıyan bazı sendikalar da bu tür saldırılara karşı karşıya kalacaklardır.

Bütün bu gelişmelere karşı başta DİSK olmak üzere faşizme karşı olan diğer sendikaların ve demokrasi güçlerinin sessiz kalması büyük bir olumsuzluktur. Bazıları, «irade beyanı kalksa ne olur, kalkmasa ne olur?» diyebilirler. Burjuvazinin genelde yoğunlaştırmaya başladığı saldırılar açısından direnilmesi gereken bir mevzidir sendikal yetki konusu...

Diğer yandan ise; «irade beyanı», refarandumu dayatmamıza bir araç olmaktaydı ve refarandumun haklılığını kanıtlayıcı bir uygulamaydı. Bizim böyle bir aracın, bize karşı kullanılmak amacıyla, elimizden alınmasına sessiz kalmamız hem refarandumu yasalaştırma mücadelemiz hem de daha ileri ekonomik demokratik kazanımlar için sürdürdüğümüz mücadelemiz açısından önemli bir olumsuzluktur.

Bugün TÜRK-İŞ'in içinde birçok sendika «referanduma evet» aşamasına gelmiştir. Demokrasiden yana güçler, referandumun yasalaşmasını savunmaktadırlar.

Referandum mücadelesi DİSK'in öncülüğünde bütün işyerlerinde yükseltilmeli, etkin eylemlerle bu hak söke söke alınmalıdır.

Tekstil işçilerinin kararlı mücadelesi sürüyor

● **Manisa ve Bergama Sümerbank işyerlerinde TEKSTİL'e yetki vermemek için irade beyanı uygulamaları Bakanlığın teleks emri ile durduruldu.**

● **İşverenler karşısında TEKSTİL Teksif'e çağrıda bulunarak toplu sözleşme ve ücret zamları konularında somut işbirliği önerdi.**

TEKSTİL Sendikası Merkez Yönetim Kurulu

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası adına Genel Başkan Rıdvan Budak yaptığı basın toplantısında, Çalışma Bakanı'nın daha göreve geldiği ilk günlerden başlayarak giriştiği uygulamaları protesto etmiştir. İşverenler Sendikası ile görüşmelerin sürdüğünü bildiren Budak, TEKSTİL'in Teksif'e işbirliği çağrısını tekrarlamıştır. Budak basın toplantısında şunları söylemiştir:

MC ortaklarının MSP ve MHP destekli AP hükümeti görünümündeki yeni ortaklığı, daha ilk günden işçi düşmanı uygulamaları sergilemeye başlamıştır. Demirel hükümetinin Çalışma Bakanı Cavit ERDEMİR, ayağının tozu ile ilk anda irade beyanı uygulamalarını durdurdu.

Bilindiği gibi, uzun yıllar yetkili sendikanın belirlenmesi, bir takım dolambaçlı, karmaşık hükümlere bağlanarak uzlaşmacı sendikalara açık yada dolaylı, her türlü destek sağlanagelmiştir. DİSK'in ve DİSK'e bağlı sendikaların örgütlenmesi, gelişip güçlenmesini önlemek üzere her türlü yollara başvurulmuştur. İşçi sınıfımızın kararlı mücadelesi ile 1975'lerde İş Mahkemelerince dahi kabul edilen «referandum», işverenlerin ve uzlaşmacı sendikaların tepkilerinin ardından Yargıtay tarafından durdurulmuş ve yetkili sendikanın belirlenmesinde «irade beyanı» denilen yeni bir uygulamaya gidilmiştir. Her türlü baskıya elverişli bir ortamda, işçiler işten çıkarılma korkusu taşıyarak müfettişler önünde, özgür iradelerini açıklamaktan alakonmaktadırlar. İrade beyanı uygulaması, aslında iradenin kısıtlanmasından başka bir şey değildir.

Yeni Çalışma Bakanı, irade beyanı uygulamasına dahi tahammül edemeyerek, daha ilk günden niyetini göstermiştir. Bundan sonra ne yapılmak istenmektedir? Yetkiler kağıt üzerinde saptanacaktır. Yani taraf sendikaların teslim edeceği üye kayıt fişleri üzerinde yapılacak incelemeyle, yetki belirlenecektir. Bunun anlamı, «Ben yetkiyi DİSK'e bağlı sendikalara vermemeye kararlıyım» demektir. Çünkü, üye kayıt fişleri üzerinde oynanan oyunlar, dönen dolaplar herkes tarafından biliniyor. Hatta üye fişlerinin sağlıksızlığına ilişkin mahkeme kararları bile mevcuttur. Tüm bunlar bir yana, üye kayıt fişleri üzerinde hiç bir usulsüzlük ve tahrifat olmasa dahi, üye kayıt fişleri üzerinden yapılacak, belirleme, işçilerin özgür iradesini değil, işveren-uzlaşmacı sendika ortaklığını yansıtır. Hep bilinmektedir ki, işverenler, işyerlerinde hiç bir üyesi olmayan uzlaşmacı yada faşist sendikalara işçilerin tümünün isim listelerini vererek, yetki almalarını sağlamaktadırlar. Böylece bu sendikalar, Bölge Çalışma Müdürlüklerine, işverenlerinkini harfi harfine takip eden üye listeleri getirebilmektedirler. Yani bir işyerinde DİSK sendikasının örgütlü bulunduğu ve üyelerin DİSK'e bağlı sendikanın üyesi olduğu, yada olmak istendiği biline biline yetki uzlaşmacı sendikalara verilmektedir. Yeni Çalışma Bakanı neyin peşinde olduğunu, sendikamız TEKSTİL'e karşı daha göreve başladığı ilk günlerde göstermiştir.

Geçtiğimiz günlerde ortaya çıkan bir gelişme, Bakan'ın bu tutumuna kanıt olabilecek niteliktedir. 1300 işçinin çalıştığı Bergama Sümerbank ile 1450 işçinin çalıştığı Manisa Sümerbank işyerlerinde sendikamız TEKSTİL'in örgütlenmeleri bir süre önce tamamlanmış bulunmaktaydı. Sözkonusu işyerlerinde karşımızda bulunan Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası'ndan istifalarla gerçekleştirilen örgütlenmemiz, işyerindeki işçilerin hemen hemen tümünü kapsamaktaydı. Özellikle son gün istifalarıyla Tekstil'in işyerlerindeki örgütlü üstünlüğü kesinlik kazanmıştı. Geçmiş hükümet döneminde ortaya çıkan bu gelişmeler sonunda, sendikamızın kağıt üzerinde bile yetki almaya hakkı doğmuş olmasına karar veren Bölge Çalışma Müdürlüğü yetkiyi sendikamıza vermedi. Ve irade beyanı yapılmasını karar veren Bölge Çalışma Müdürlüğü, bu kararını işyerlerine resmi yazılarla bildirdi. Bu arada bilindiği gibi hükümet değişikliği oldu.

Her iki işyerinde de irade beyanının yapılmasına bir gün kala, sizlere biraz önce dağıtılan fotokopilerdeki telex emri ile irade beyanı uygulamaları iptal edildi. Şimdi ise bölgede müfettişlerin görev yapıyor olmalarına karşın, Ankara'dan MC yanlısı önce bir, daha sonra iki müfettiş getirtildi. Bu devlet görevlileri şu anda yetkiyi işkolumuzun tek sınıf ve kitle sendikası olan Tekstil'e vermemenin yollarını araştırmaktadırlar. Sendikamız her iki işyerinde çalışan işçilere ve sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerin bağlılığıyla «referandum» yapılmasını istemektedir.

Konuşmanın başında belirttiğim gibi, sendikamızın zorlu bir mücadele dönemine girmesi yalnızca iktidar değişikliğinden değil, gerici bir iktidar koşullarında büyük sözleşme görüşmelerini sürdürmesinden de kaynaklanmaktadır.

Sendikamızın, Türkiye Tekstil İşverenleri Sendikası ile 30 bini aşkın üyesi adına yapacağı sözleşmenin görüşmeleri 20 Eylül 1979 tarihinde başlamıştır. Ve bugüne dek İşverenler Sendikası ile 7 toplantı yapılmıştır.

İçinde bulunduğumuz toplu sözleşme döneminde, tekelci sermaye bir kez daha ücret zamlarına karşı, saldırıya geçmiştir. Oysa gerçekler gözler önündedir. 1978 yılında en çok kâr eden 300 büyük firma içerisinde tekstil patronları ön sıralarda yer almaktadır. Rakkamlar bizzat İstanbul Sanayi Odası'nın rakkamlarıdır. Buna göre, özel sektörde 32 tekstil işvereni 2 milyar 800 milyon lira kâr etmişlerdir. Bunlar arasında yaklaşık 400 milyon lira ile Bossa, 215 milyon lira ile Kordsa, 260 milyon lira ile Güney Sanayi, 170 milyon lira ile Mensucat Santral, 180 milyon lira ile Teksa gelmektedir. Öte yandan içinde bulunduğumuz yılda bu kârların daha da arttığı ve tekelci sermayenin «altın yılı»nı yaşadğı, yine tekelcilerin ağzından dile gelirken, tekstil işçilerinin durumu daha da kötüleşmiştir. Bugün bir tekstil işçisinin günlük ortalama brüt ücreti 180-200 lira arasında değişmektedir. Hayat pahalılığının geçen yıldan bu yana % 70'in üstünde arttığı ve fiyatlardaki bu yükselişin hızla büyüdüğü günümüzde, bu ücreti tanımlamak için «yetersiz» sözü yetmemektedir. Asgari ücret değil, açlık ve sefalet ücreti olan bu ücret, bırakalım diğer temel gereksinmeleri, beslenmeyi bile karşılayamamaktadır. 4 kişilik bir ailenin aylık gıda maddeleri gereksinmesini hesaplayan piyasa araştırmaları, bunun 7 bin lira üzerinde olduğunu gösterirken, bir tekstil işçisinin eline aylık brüt 5400-6000 liradan net 3200-3600 lira arasında değişen bir para geçmektedir. İşte bu koşullarda ücret zammı ve bizim açımızdan onlar kadar yaşamsal olan diğer ekonomik-demokratik haklar için verdiğimiz mücadele ve taleplerimizden verilecek en ufak bir ödünümüz yoktur, olamaz.

İşverenler Sendikası ile toplu iş sözleşmesinin görüşmelerinin sürdürüldüğü şu sırada, işkolumuzda sendikal birliğin olmayışı, daha önce olduğu gibi bu dönemde de olumsuz etkilerini sürdürmektedir. Sendikamız TEKSTİL, işkolumuzda örgütlü bulunan diğer sendika TEKSİF'e işçilerin çıkarları doğrultusunda, toplu sözleşme taslağı, ücret zamları konularında somut işbirliği önermiştir. Böyle bir ortak davranış yalnız TEKSTİL üyeleri tarafından değil, TEKSİF üyelerince de istenmektedir. Çünkü, tekstil işçilerinin çıkarları bunu gerektirmektedir. Sendikamızın bu doğrultudaki çağrıları bugüne değin yanıtsız bırakılmıştır. Bundan yararlananların ise işverenler olduğu gün gibi açıktır. Burada, TEKSİF yöneticilerini bir kez daha ortak çıkarlar doğrultusunda, somut işbirliği çağrımıza karşılık vermeye çağırıyoruz ve işçlierin çıkarlarının gerektirdiği doğrultuda, bu karşılığın olumlu olmasını diliyoruz.

Toplu sözleşme döneminde işçi sınıfı üzerinde baskılar artıyor

Sıkıyönetimin ne olup ne olmadığı ve kimlere hizmet ettiği işçi sınıfımız başta olmak üzere bütün demokrasi güçlerince bilinmektedir.

Sıkıyönetim uygulamaları her dönemde emekçi halk hareketini bastırmak, öncelikle de işçi sınıfının ekonomik, politik ve ideolojik savaşını dar bir çember içine hapsetmek işlevini yerine getirir.

Bugün Türkiye'deki uygulamaların bu yönü iyice ağır basmaya başlamıştır. CHP hükümetinin «güleryüzlü» olarak yutturmaya çalıştığı bu yönetimin kimin yüzüyle kime karsı iş gördüğünü yukarda belirttik.

Sıkıyönetim faşist milliyetçi hareketin çetelerini ve yakalanan ele başlarının kaçırılmasını değil, emekçi halkın ekonomik demokratik haklarını savunma mücadelesini engellemektedir.

Sıkıyönetim altında işverenler kendilerini çok rahat hissetmektedirler. İşçilerin en ufak bir girişimi karşısında «Sıkıyönetime bir telefon yeterli» olmaktadır.

Sıkıyönetim bugün hemen her işyerinde işçi sınıfının karşısına dikilmis durumdadır. Ve yer yer saldırmaktadır.

Bugün Ülker işvereni işçilerin yasadışı lokavta karşı direnişlerini kırmak, cesaretini Sıkıyönetim'den almaktadır. Sıkıyönetim'e güvenerek yasadışı girişimlerini yoğunlastırmaktadır.

Gectiğimiz günlerde Ülker işçilerinin direniş çadırı «freni patlayan bir kamyon» tarafından çiğnettirilmiş ve biri ağır olmak üzere üç işçi yaralanmıştır. Bunun peşinden işveren, yüzün üzerinde faşist eylem kırıcı ile fabrikaya girmiş ve içerdeki malları çıkartmaya başlamıştır. 1200 işçinin çoluk çocuğu ile sokağa atılmasına göz yumanlar, işçilerin bu yasa dışı girişimleri önleme çabalarına karşı sıkıyönetim uygulamasına sarılmaktadırlar.

Tekelcilerin gerici hükümetinin Meclis'ten güvenoyu almasından sonra sıkıyönetim uygulayıcıları, işçi sınıfının ve diğer demokrasi güçlerinin çevresinde ateşten bir çember oluşturmaya çalışmaktadırlar.

MESS işverenleri büyük bir yüzsüzlükle «işyeri temsilcilerinin işyerinde silah bulundurmaması» ve benzeri hayali ama kasıtlı tekliflerle işçi sınıfını tecrit politikası yürütürken, Sıkıyönetim DİSK Genel Merkezi'ni gözetim altında bulundurmakta, binaya giren ya da çıkan gazete ve bildirileri dahi denetlemektedir.

Sıkıyönetim görevlileri, Teknik Cam işçilerinin servis arabalarını durduruyor, arama bahanesi ile işçileri hırpalıyor, küfür ve tehdit ediyor, baş temsilciyi ise arabasına bindirip dayak atıyor.

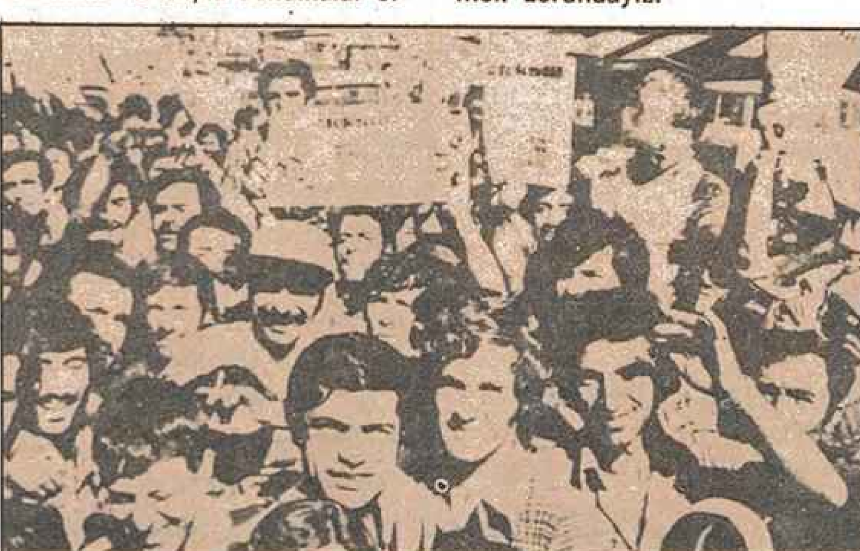
ERKA Balata ve Pancar Motor işyerlerine girip, işçileri sorgudan geçiriyor. İşçilerin birliğini bozmaya yönelik, işveren ağızlı konuşmalar yapıyor. İşverenin bir telefonu ile fabrikalar «gözetim» altına alınıyor.

Bütün bunlar salt Sıkıyönetim Bölgelerinde uygulanmıyor. Aynı şekilde Bursa'da MAYSAN işçileri ve onları destekleyen işçiler üzerine de Jandarma birlikleri saldırtılıyor. Adana'da, İzmir'de ve diğer yörelerde bu ve benzeri uygulamalar birbirini izlerken Tekelci parababaları yeni tehditler savuruyorlar. «Asıl tehlike»nin kitlelerin muhalefeti olduğunu belirten Nazlı hanım, gerekirse bu demokrasinin dahi kaldırılmasını hedef gösteriyor. Sıkıyönetimin daha da sertleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasını istiyor.

Başta işçi sınıfı olmak üzere bütün halk güçlerini ateşten bir çember içine almak, demokrasi güçlerini ezmek için her yandan saldırıyı yoğunlaştırıyorlar.

Bu koşullar altında sosyalist harekete ve başta sendikalar olmak üzere devrimci demokrat güçlere önemli görevler düşüyor.

Bu görevlerin üstesinden gelmek zorundayız.

Hürcam-İş ve Kristal-İş sendikaları ortak toplu sözleşme taslağı hazırlıyor

DİSK'e bağlı Hürcam-İş sendikası ile Türk-İş'e bağlı Kristal-İş sendikası cam tekeline karşı yaptıkları eylem birliğinin bir gereği olarak toplu sözleşme taslağını birlikte oluşturmaktadırlar.

İki sendika cam tekeline karşı yaptıkları eylem birliğini ortak olarak hazırladıkları bir protokolle kamu oyuna duyurmuşlardı. Ortak protokole göre her iki sendika toplu sözleşmenin hazırlanmasından, toplu sözleşme müzakerelerine ve sonuclandırılmasına kadar ortak hareket edeceklerini saptamışlardı. Yapılan protokolün ilk asaması olarak Hürcam-İş ve Kristal-İş yürütme kurulları bir araya gelerek cam tekeline sunacakları sözleşme taslağını hazırlamaya başlamışlardır. Ortak olarak hazırlanan toplu sözleşme taslağı daha sonra her sendikanın tabanlarında tartışıldıktan sonra son şeklini alacaktır.

Bilgilerine başvurduğumuz Hürcam-İş eğitim sekreteri Yaşar Arıkan Aralık ayının muhtemelen 15'inde ortak bir sohbet toplantısı düzenlenerek eylem birliği ve bu konuda atılan adımlar konularında iki sendikanın tabanına bilgi verileceğini söylemiştir. Toplu sözleşme taslağı hazırlanırken her iki sendikanın da temel konularda anlaştıkları ve taslağın çok kısa bir süre içinde hazr olacağı belirtilmiştir.

Bu dönem toplu sözleşme de, giderek düşen gerçek ücretlerin yükseltilmesi, iş güvencesi konusunda hükümler getirilmesi, işçi sağlığı ve güvenliğinin uygulanabilir bir yapıya kavuşturulması, tazminatların arttırılması iki sendikanın özellikle üzerine eğildikleri konular olmaktadır.

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

İstanbul'da iki önemli oyun: «Söz Veriyorum» ve «Arturo Ui'nin Önlenebilir Tırmanışı»

Zeynep KARABEY

«Arturo Ui» den...

Devlet Tiyatroları 1979-1980 repertuarında, «yıllardır ilk kez» denebilecek gibi seçimler vardı. Bunların başında özellikle sayılması gereken bir Brecht yapıtı: «Arturo Ui'nin Önlenebilir Tırmanışı». Geçen yıl sahneye konan «Söz Veriyorum» ise bu yıl da hem Ankara'da hem de başka merkezlerde gösterilmeye devam ediliyor.

Şimdi, Aralık ayı programında, İstanbul Devlet Tiyatroları listesinde bu iki oyunun Atatürk Kültür Merkezi'nde gösterileceğini görüyoruz. Ankara'da Kasım ayı başınran beri sergilenen «Arturo-Ui'nin Önlenebilir Tırmanışı» büyük ilgi gördü. Çeşitli çevrelerden, çeşitli tepkiler aldı. Elbette bir kanattan aldığı alışılagelmiş «tep»ki sayılmazsa, çok olumlu idi eleştiriler.

«Söz veriyorum» ise, Sovyet yazar Aleksei Arbuzov'un dünyanın bir çok köşesinde uzun yıllar sahnede kalmayı başarabilmiş bir yapıtı.

Şimdi bu oyunlar, sahnelerinde bir zamanlar tiyatro sanatının hercai menekşelerinin açabildiği, gerçek tiyatronun, toplumcu tiyatronun körüklenmesine kesinlikle izin verilmeyen Atatürk Kültür Merkezi'nde, eski adıyla «Kültür Sarayında» sergilonecek.

«ARTURO Uİ» ADLI GANGSTER VE HİTLER

Brecht'in çok sergilenen oyunlarından biridir «Arturo Ui'nin Önlenebilir Tırmanışı». Bir gangsterler şebekesinin çevirdiği oyunları, güç kazanmasını ve «tırmanışını», Hitler'in Almanya'da iktidara gelişine koşut olarak, çok usta bir tiyatro diliyle aktarır .Oysa bu tırmanış «önlenebilir». Nasıl?

Brecht, «nasıl»ı ve sonucu, oyunun «sonsözü»nde şöyle dile getirir:

«Sizler! Görmeyi öğrenin, bakakalmak yerine / Davranın, sonverin salt gevezeliklerine / Bu düzen az kalsın tüm dünyayı yönetecekti / Sonunda yenildi ama ceremeyi halklar çekti / Zaferi kutlamakta hiç acele etmemeli / Pisliği doğuran karın bugün bile verimli...»

Atatürk Kültür Merkezinin görkemli salonlarından, ışıl ışıl avizelerinin altından geçerek çıkanların kulaklarında bunlar çınlayacak. İyi... İyi de, sonra ne olacak? Onu da zaman gösterecek. Çünkü böyle bir oyunun, devlet kanadı altında olmasına karşın yine de tir-tir titreşen bir sanat kuruluşunca bugünlerde sergilenmesi, zülfüyare' ne derece dokunmakta, göreceğiz.

Arturo Ui, oyunda Hitler'le özdeşleşen gangster. Devlet Tiyatrosu sanatçısı Işık Toprak canlandırıyor Arturo Ui'yi. Oyunu dilimize Başar Sabuncu ve Sevgi Soysal çevirdiler. Yeniden düzenleme ve yönetim Yücel Erten'in. Erten, uzun yıllar Almanya'da kalma, Brecht'i Türkiye'deki bir çok yönetmenden daha iyi inceleme olanağı bulmuş bir sanatçı. Oyun, İstanbul'da 7 Aralık'tan başlayarak altı kez sahnelenecek.

ARBUZOV VE «SÖZ VERİYORUM»

1908'de Moskova'da doğmuş olan Aleksei Arbuzov'un bir çok yapıtı arasında yer alan «Söz veriyorum» ülkemizde ilk kez sahneleniyor. Arbuzov, tüm eleştirmenlerce yapıtlarında insana büyük önem veren bir yazar olarak nitelendirilir. «Söz veriyorum» da zaman zaman duygusal olmakla suçlanmıştır. Oyun, üç gencin Leningrad kuşatmasında başlayan onyedi yıllık yaşam öyküsünü anlatır. Gençler savaşta, rastlantı sonucu kırık-dökük bir evde bir araya gelirler. Zor koşullar, aralarında güçlü bir bağ kurulmasını sağlar. Yüce amaçları, temiz duyguları, büyük istekleri ortaktır. Aradan onyedi yıl geçer. Yıllar onları değiştirmiştir.

«Söz veriyorum», Fatuş Sevengil tarafından dilimize çevrildi. Oyunu Ejder Akışık yönetti. Lika rolünde Işık Yenersu, yılın oyuncusu seçilecek denli güçlü bir oyunla karşımıza çıkıyor. Marat rolünde Alev Sezer, Leonidik rolünde ise Engin Şenkan var. Oyunun tüm kadrosu bu kadar.

Gönül, böylesi oyunların Devlet tiyatroları repertuarında kalması ne kadar ister de, heyhat!... Bakalım günler ne gösterecek...

«Söz Veriyorum» dan...

Bulgar halkının militan şairi: VAPTSAROV

Seyyit NEZİR

Radevski'nin «Bulgaristan'daki anti-faşist mücadelenin en parlak ozanı» olarak nitelendirdiği Nikolay Yonkov Vaptsarov'un 70. doğum yıldönümü yaklaşırken, Bulgaristan'da bu militan şair için görkemli bir anma töreni hazırlığı var. Bulgaristan'da her yıl düzenlenen «Şiir Bayramı»nın geçtiğimiz ekim ayında yapılan 20. kutlaması da Vaptsarov'a adandı. Bulgar halkı, anti-faşist mücadelenin unutulmaz kahramanına duyduğu derin saygı ve sevgiyi, böylece bir daha ve en yüce biçimiyle örneklemiş oluyor.

Ancak Vaptsarov, şair ve komünist militan kişiliğiyle, yalnızca Bulgar halkının «ulusal gururu» olmakla kalmıyor. Vaptsarov, işçi sınıfının dünya çapında yetiştirdiği şairlerden biri olarak, halkların anti-faşist mücadelesinin örnek savaşçısı olarak dünya proletaryasının da gurur kaynağıdır. Örnek yaşamıyla Bulgar halkına olduğu kadar, tüm dünyadaki yoldaşlarına, sosyalist şairlere de aydınlık getiriyor, anti-faşist mücadele de şairin yerine ışık tutuyor.

Özellikle —anti-faşist mücadelenin hayati bir önem kazandığı— ülkemizde, şairin sanat ve siyasi mücadele adamı olarak taşıması gereken nitelikler, omuzlaması beklenen görevler üzerinde Vaptsarov'dan edinilecek deneyler olduğu söz götürmemektedir. Kardeşi Boris'in pek doğru vurgulamasında da dile geldiği gibi «devrim şiirsiz olmaz» ilkesinden yola çıkan her şair, bu ilkenin gereğini tüm sanat ve mücadele yaşamında yerine getirmekle yükümlüdür. Vaptsarov'un büyüklüğü ve örnek kişiliği bu sorumluluğu yaşamış, görevlerini başarmış olmasından gelir. Bu ilkeyi sözde kalmaktan çıkarabilmek ise, şiire, Vaptsarov'un proleter yaklaşımıyla varma çabası gösterildiği ölçüde biraz daha mümkünleşecek, şaire, yüzyüze geldiği görevleri biraz daha tam yapmada, gerçek ve hayat içinde olgunlaşmış bir yetenek kazandıracaktır.

Devrimci Bulgar şiir ve kültürünün gözde adamı Hristo Radevski, onu güçlü bir komünist şair yapan etmenleri belirlerken, aynı zamanda çağımız işçi sınıfı şairinin gerçek kaynağını da dile getirmiş oluyor: Vaptsarov, Bulgar edebiyatının devrimci demokratik geleneği içinde ve komünist yazarlar arasında yetişmiştir. Sovyet kültüründen derinliğine esinlenmiş, Gorki'yi ve Sovyet edebiyatının başlıca ustalarını kendine örnek almıştır. Vaptsarov, sürekli işçilerle bir arada yaşamanın ve bir işçi olmanın sağladığı engin hayat deneylerini aynı zamanda parti görevlisi olarak en olgun düzeyde özümlemiş ve şiirini bu gerçeklikten üretmiştir.

Vaptsarov, işte bu zengin kaynaktan akarak, genç yaşta kendini işçi sınıfının anti-faşist mücadele ve sosyalizm saflarında buldu. Ne için yola çıktığını, şiirlerinde aydınlık, coşkulu bir söyleyişle dile getirdi:

Yoldaşlar,
açık konuşalım—
ben damga vuruyorum
yükselişe,
ve pek iyi biliyorum ki
bizleri boğan yükseliş değil.
Ve biz onu durdurmayacağız, iyi bil!
Fabrika kuracağız
sağlam,
beton duvarlı
kocaman fabrika!
Kadın, erkek,
biz yani, halk,
hayat fabrikası kuracağız tekvücut olarak!

Bulgaristan'da faşist terörün en azgın koşullarında Parti saflarına katılarak, şiirini faşist barbarlığa karşı tek aydının tepkisi olmaktan çok daha ileri ve militan bir konumda devreye sokuyor, üstelik bununla da kalmıyarak Parti'de doğrudan siyasi görevler yükleniyor, faşizme karşı mücadelenin çok yönlü bir eylem olduğunun bilinciyle oradan oraya koşturuyordu. Faşist örgütün kendisine düzenlediği suikastten kurtulmayı başardığında, duralamak şöyle dursun, inancının güçlülüğünü şöyle haykırıyordu:

Boşuna zahmet! Kurşun yetmez!
İnancım
bir zırh içindedir göğsümde
işleyecek kurşunu arama sakın
henüz bulunmadı!
Yoktur!

Bulgar halkının faşizme karşı mücadelede yarattığı yiğitlik destanının erlerinden biriydi Vaptsarov. Ve bu çetin kavgada kendine ait herşeyi halkı için seferber eden Vaptsarov, geceleri ağır iş koşullarında, fabrikalarda çalışmaktan bozulan sağlığına aldırmaksızın işçi sınıfının örgütlenmesinde üzerine düşenleri de aksatmıyor, yaptığının karşılığında ise, görevini yerine getirmiş olmanın mutluluğu ötesinde birşey beklemiyordu. «Tarih» şiirinde, bu alçakgönüllü hasretin lirik bir anlatımını görüyoruz:

Sıkıntılar ve kederler için
Yok ödül filân beklediğimiz
Ne de yılların takviminde
Resmimiz olsun isteriz.

Yalnız yalın anlat öykümüzü
Bizi görmeyecek olanlara
Yerimize geçenlere anlat
Nasıl cesurduk kavgada.

Vaptsarov, hep bu şiirindeki yalınlık içinde yaşadı ve çarpıştı. Hayattan beklediği de, bu sözleri kadar yalındı: İşçi sınıfının, çalışan, sömürülen, ezilen insanların kurtuluşu! Ekmek, özgürlük, kardeşlik ve sosyalizmdi onun bütün özlemi. İşçi sınıfının, emekçi insanlığın da uğruna nice kanlı kavgalara girdiği bir talepti bu. Vaptsarov'un şiirini ve hayatını da bu talep anlamlandırıyordu:

Her yer
kapkaranlık.
ve karanlıkta kölelik ve cefa.
Açlık.
Yüzlerce yıl kaldın geride.
Bir yanda nabzı vuruyor hayatın,
yükseliyor
fabrika üstüne
fabrika
vırıl vırıl pervaneler..
bir yanda çabalıyor,
kırılıyor,
ta bronz devrindeymiş gibi tıpkı.
Velev ki hoyrat yellerin
beni çok savurup kavurdu
yine seviyorum ben seni.
Ey Gotse ve Dame'nin anayurdu!
Sensin beni büyüten güçlendiren
tüm açlarının, evsiz barksızlarının
ıstırap ve azmiyle
ebediyen gönlüme giren!

Vaptsarov, nazi işgali altındaki yurdunda Alman ve Bulgar faşistlerine karşı sürdürülen amansız kavgada bir an sekmeksizin yürürken, 4 Mart 1942'de tutuklandı. Yapılan göstermelik mahkeme sonunda, faşizmin yıllar önce hakkında verdiği ölüm kararını ayakta karşıladı: «Memleketimin gerçek bir oğlu olarak tam bir bilinçle hareket ettim. Pişman değilim. Kimseden merhamet dilemiyorum.» Ve beş yoldaşıyla, idam mangasının yüzüne «Özgürlük uğruna düşen ölmez» şarkısını haykırdı.

Ölümünden az önce yazdığı şiirinde, anti-faşist savaşın kurşuna dizilen binlerce kahramanının ağzından şöyle diyordu:

Kavga zorlu ve acımasız
Dedikleri gibi destansı
Ben düşerim. Yerimi başkası alır—
Bir kişiyi ayırmak da nesi?

İdam mangası sonra kurtlar.
Anlaşılmayacak birşey yok.
Ama birlikte olacağız fırtınada.
Halkım, seni öylesine sevdik.

Bulgar halkının bu yiğit evlâdını, anti-faşist mücadelede tüm dünya halkları gurur ve saygıyla anacak!

SPOR

Okuldan madalyalara

Sporda aşırı Fransız milliyetçiliği ile tanınan günlük Fransız spor gazetesi L'equipe'de yeralan bir yazıyı özetleyerek yayınlıyoruz:

«Sovyet sporunu iyi anlayabilmek için spor yapmanın SSCB Anayasasında resmi olarak yer aldığını hatırlatmak gerekir. 41. madde «kitle sporunun geliştirilmesi, fizik eğitimin önemi»ni vurgular. Ayrıca bir ülkede kitle sporunun yaygınlaşması, o ülkede sağlıklı insanların yaşadığını gösteren en büyük göstergelerden biridir.

En yetenekli kişilerin yaptığı spor, elit sporu, ise bu temel spor politikasının doğal bir sonucudur. Burada da sporun getirdiği faydalar bir kez daha vurgulanır. «Rekor sistematik bir antrenmanın sonucunda elde edilirse olabilirliğin sınırına kadar zorlanan efor atletin sağlığına en ufak bir zarar vermez». Bu satırlar Novosti Press Ajansı'ndan alınmıştır.

ÖNCE KİTLE SPORU

Bugün SSGB'nin göğsünü kabartacak kadar çok şampiyon yetiştirmiş olması, hiç bir zaman bu başarıların sporun hayatın tüm dönemlerinde, beşikten mezara kadar yapılacak bir faaliyet olarak kabul edilmesini engellemez. «SPOR ELİT BİR TABAKANIN HOBİSİ DEĞİL, TOPLUMSAL YAŞAMIN BİÇİMLERİNDEN BİRİDİR» tüm spor yayınlarında öncelikle kitle sporuna, daha sonra yüksek rekabet dallarına önem verilir.

Resmi tahminlere göre 1980 Olimpiyat yılında 55-60 milyon kişi kitlesel olarak spor yapacaktır. Moskova'da yayınlanan ve tüm ülkeye dağıtım yapan haftalık bir spor dergisinin geçen yıl düzenlediği hız patinajı ve kayak dalındaki halk yarışlarına Moskova'da 62 bin kişi katılmıştı. 6 bin spor okulu bu spora ilk öğretimden itibaren önem vermenin bir sonucudur. İlkokullarda haftada iki kez 45'er dakikalık cimnastik yapılmaktadır. Fakat spor doktorları haftada 90 dakikayı az bulmaktadırlar. 1970'de 3813, günümüzde de 6 bin spor okulu eğitim yapmaktadır. Bu okullardaki öğrencilerin sayısı ise 2 milyona yaklaşmıştır.

Olimpiyatlara sporcu hazırlayan uzman okulda bulunan 950 öğrenci 2 bin aday arasından seçilmiştir.

Leningrad'daki spor okulu uzmanlık dalları arasında cimnastik, boks, eskrim, tenis, satranç ve dama oyunu ve daha büyükler için motorsiklet dalları bulunuyor. Leningrad'da 17 spor okulu geleceğin sporcularını yetiştiriyor. Bu okullar artistik patinaj, buz hokeyi, yüzme, futbol, vs. gibi diğer dalları aralarında bölüşmüşler. Gençler tarafından en çok sevilen dal ise yüzme. Bu okullardan en büyüğünde 9 spor salonu,54 spor öğretmeni, kareografiyi düzenlemekle yükümlü 40 yardımcı öğretmen bulunuyor. Büyük öğrenciler günde 3 saat spor çalışırken, küçükler haftada 3 gün çalışıyorlar. Özel uygulamalarla bu öğrencilerin diğer konularda uyumlu yetiştirilmesine dikkat ediliyor. Bu öğrenciler spor faaliyetleri dışındaki öğrencilerle sınıflarını yarı yarıya bölüşüyorlar ve başarı oranı her iki kesim için de büyük oluyor. Çocuklar, kız-erkek öğrenciler olarak da yarı yarıya bu okullara katılıyorlar.

Antrenmanların güçlüğüne yarışmanın sürekli canlı tutulması ekleniyor. Bunun herkesçe kabul edilmiş bir gerçek olduğu bu okullara aday öğrenci getiren aile sayısının sürekli artmasından da ortaya çıkıyor. Örneğin 200 kişilik kontenjanı bulunan buz hokeyi sporuna her yıl beş binden fazla aday başvuruyor. Elemeler en küçük mahallelerden başlayıp semtlerde oradan kent çapına ve nihayet ulusal sınırlar çerçevesindeki yarışmalarla yapılıyor.

Bu öğrencilerin yaz tatilinde de spor faaliyetlerine devam etmeleri bir aylık sürelerle kalınan tatil tesislerinde mümkün oluyor.

MOSKOVA MERKEZ KÜLTÜR FİZİK ENSTİTÜSÜ

Moskova'daki bu spor tesisinde anatomi salonları bilimsel araştırma laboratuarları, dev kitaplıklar sayısız cimnastik salonları içiçe.

Bu enstitüye devam eden beş bin öğrenciden başka 2800 kişi de beş yıl süreyle mektupla eğitim yapıyor.

Bölümler 7 fakülteden oluşuyor:

— 4 fakülte 4 yıllık bir sürede antrenör yetiştiriyor.

— 1 fakülte 4 yıllık sürede yüksek öğrenim spor öğretmeni yetiştiriyor.

— 2 fakültede 4 yıllık antrenörlerin yüksek eğitimi yapılıyor.

Bunun yanında kariyerinin son kademelerine gelmiş atletlerin devam edebileceği 2 yıl süreli yüksek antrenör okulu var. Bunun programında ise atletizm futbol, buz hokeyi bulunuyor. Spor öğretmeni ve antrenör adayları kendi seçtikleri dal dışında 2 yan dal alanında da uzmanlaşmak zorunda. Pedagojik alanda gelişme için yakınlardaki okullarda ders veriyorlar. Mezun olduktan sonra da spor okullarında, kulüplerde, liselerde ve enstitülerde öğretmen olabiliyorlar. Bu enstitülerin sayısı 23 ve en büyüğü Moskova'da.

Şu anda liselerde 125 bin spor öğretmeni ve 55 bin uzman antrenör bulunuyor. Spora büyük katkısı olan diplomasız antrenörlerin sayısı ise 6 milyona varıyor.

Gerçek Sahibi: Ali Kar. Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı, Adres: Başmusahip Sokak Tan Apt. 10/11 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 28 27 41 Ankara Bürosu: Kızılırmak Caddesi, Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, Tel: 17 28 70 Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A. Ş Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

TSIP TİP'e işbirliği önerisi iletti

Baştarafı s. 1'de

anti-demokratik girişimler karşısında saf tutacakların direnişini zorlaştırmak. Demirel'in güvenoyu alır almaz CHP'ye işbirliği çağrısı çıkarması boşuna değil. Vaktiyle DGM'lere direnmiş olan CHP şimdi DGM'lerin de içinde yer aldığı bir seri anti-demokratik girişime ortak edilmek isteniyor. Tabii bütün bu yapılanların başlıca amacı toplumun gözbebeği işçi sınıfını, onun yandaşı emekçileri bastırıp sindirmek, emekçi halkın mücadelesine öncülük yapan sosyalistleri ezmek!

Bu şartlarda demokrasi saflarında yer alanların toplu direnişi hayati önem kazanıyor. Diğer bir deyişle faşizme geçit vermemenin yolu demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkanların en geniş cephe birliğinin sağlanmasından geçiyor.

Bilindiği gibi, 14 Ekim seçimleri nedeniyle Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin önerdiği seçim işbirliği sonucunda azımsanmayacak kazanımlar elde edilmiş, ilerisi için umut verici olumlu adımlar atılmıştı. Ve seçim sonuçları emekçi halkın soldaki işbirliklerini özlediğini ve desteklediğini kanıtlamıştı. Seçimler sonrasında durumu değerlendiren TSİP Genel Yönetim Kurulu, seçimler nedeniyle başlatılan iş ve eylem birlikleri konusunda yeni girişimlerde bulunulması kararını almıştı.

TSİP yetkililerinden öğrendiğimize göre, seçim döneminde ki beraberliklerin geliştirilip kalıcı ve sistemli kılınmaları için seçim sonrasında başlatılan yeni girişimler sürdürülmektedir. Ancak TSİP yetkilileri soldaki işbirliklerinin kapsamının genişletilmesinin ertelenemeyeceğini vurgulamakta ve bu konunun daha fazla zaman yitirmeksizin sistemli bir şekilde sürdürülmesi gerektiğini belirtmektedirler. Nitekim TSİP yetkilileri bu amaçla TİP'e yeni bir işbirliği önerisi götürdüklerini açıklamışlardır. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu'nun 26 Kasım 1979 tarihli olağan toplantısında alınan karar gereğince kaleme alınan işbirliği çağrısında şöyle denilmektedir:

«Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu,

Arkadaşlar,

14 Ekim seçimlerinin sonrasındaki gelişmeler, başta sosyalistler olmak üzere tüm demokrasi güçlerine önemli sorumluluklar yüklemektedir. Faşist terör bütün amansızlığıyla tırmanışını sürdürmektedir. Açıkça görülebileceği gibi bu tırmanış sistemli bir şekilde sürdürülecektir. Amaç, terör bahanesiyle işçi sınıfının ve emekci halkın sömürü ve baskıya karsı verdiği mücadeleyi bastırmaktır. Bunun için de ilk ağızda sosyalistler, sosyalist siyasi hareket ve sosyalistlerin yönlendiriciliğindeki sendikalar, mesleki kitle örgütleri etkisiz kılınmak istenmektedir. Seçimler sonrasında işbirlikçi tekelci burjuvazinin her koldan, tüm örgütleri ve imkanlarıyla yoğun bir saldırıya geçmesinin nedeni budur. Burjuvazi seçimler sonrası şartlarının kendisi için çok elverişli bir ortam yarattığı kaygısıyla halk güçleri üzerine yüklenmeyi ve demokratik hak ve özgürlükleri alabildiğine kısıtlayarak diktatoryasını pekiştirmeyi planlamaktadır. Bu konuda endişe verici bir nokta CHP'nin de anti-demokratik gelişmelere ortak edilmesidir. Böylece parlamento planında ortaya çıkacak büyük olumsuzluk, demokrasi güçlerinin önünde hatırı sayılır bir handikap oluşturacaktır.

Bu şartlarda açıktır ki toplumsal muhalefete çok ağır ve acil görevler düşmektedir. Demokratik hak ve özgürlükleri gaspetmeye yönelik girişimlerin önünü almanın biricik yolu, emekçi yığınların bu hak ve özgürlüklerine sahip çıkmaları, her türlü faşizan gelişmeye karşı direnmeleridir. Böylesi yığınsal bir mücadelenin kotarılmasında, sosyalistlerin güç geçirmeksizin harekete geçmelerinin demokrasi güçlerinin beraberliği ve dayanışması için olanca çabayı göstermelerinin belirleyici rolü olacağı aşikardır.

Bilindiği gibi Partimiz 14 Ekim seçimlerinde sol bir blok oluşturulması önerisini getirmiş, bu doğrultuda somut girişimlerde bulunmuştur. Sonuçta solda işbirliği, mahalli eylem birlikleri konusunda azımsanmayacak kazanımlar elde edilmiştir. Şimdi Partimiz bu kazanımların daha geliştirilip, yetkinleştirilmesi ve kalıcılaştırılması için gerekli çalışmaları ilkeli ve karşılıklı güven temelinde sürdürmektedir. Ancak Partimiz bu kadarla yetinmemekte, işbirliklerinin kapsamının genişletilmesi ve yaygınlaştırılması hedefini daima gözönünde tutmakta ve seçimlerin hemen sonrasında aldığımız karar uyarınca yeni girişimlerde bulunmayı görev saymaktadır.

Bugün acil olarak yapılması gereken, faşizme karşı olan tüm siyasi hareketlerin biraraya gelmelerini sağlamak, bunun yanısıra, tüm yığın örgütlerinin de katılımıyla anti-faşist cepheyi gerçekleştirmektir. Açıktır ki, ideolojik hatları birbirine yakın olanlar, pratiğin de kanıtladığı gibi daha kolayca biraraya gelebilmektedirler. Bu nedenle biz, ilk ağızda sosyalist hareket içinde yeralanların —siyasi birlik hedefini asla gözden uzak tutmadan— biraraya gelmeleri için çaba sarfettik, sarfediyoruz. Ve bu nitelikteki partiler arasında somut işbirlikleri yolundan kurulacak ilişkilerin dostlukları geliştireceğine, siyasi birlik konusundaki pürüzlerin giderilmesine yardımcı olacağına inanıyoruz.

Arkadaşlar,

Bu şartlarda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi olarak, faşizmin ve gericiliğin saldırılarına karşı ortak bir mücadele cephesinin oluşturulması amacıyla Partinizle görüşme isteğimizi bildirmeyi, geciktirilmemesi gereken bir görev kabul ediyoruz.

Dostça selamlarımızla.

Merkez Yürütme Kurulu adına
Ahmet Kaçmaz
Genel Başkan»

«14 Ekim seçimleri solda işbirliğinin sağlanması durumunda neler kazanılacağını daha kanıtlamıştır. Şimdi hepimize, seçimler sonrasındaki yeni durumu, demokrasiye ve emekçi halka yönelik yeni tehditleri gerçekçi bir şekilde değerlendirmek, faşizm tehlikesine karşı en geniş cephe birliğini yaratmak uğruna olumlu ve yapıcı politikalar izlemek düşmektedir.

Ahmet Kaçmaz ölümle tehdit edildi

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, 29 Kasım akşamı telefonla kendini Mehmet Ali Ağca diye tanıtan bir kişi tarafından ölümle tehdit edilmiştir. Olay üzerine Merkez Yürütme Kurulu üyesi Aydoğan Gezer tarafından yapılan açıklama şöyledir:

«Genel Başkanımız Ahmet Kaçmaz dün akşam 18.30 sıralarında telefonla kendini Mehmet Ali Ağca olarak tanıtan bir kişi tarafından ölümle tehdit edilmiştir. Telefon eden kişi Genel Başkanımıza İlhan Darendelioğlu'nu tanıyıp tanımadığını sormuş, Genel Başkanımız sözü edilen kişiyi tanımadığını söyleyince telefondaki ses Genel Başkanı ve Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan'ı ölümle tehdit etmiştir.

Son günlerde böylesi tehditlere hız verilmesinin nedeni açıktır. Seçimlerden sonra alabildiğine pervasızlaşan faşistler, şimdi de soldaki partilerin yöneticilerini hedef almışlardır. Amaçları bu yoldan sosyalistleri, ilericileri sindirip demokratik mücadeleyi felce uğratmaktır. Faşist caniler bu cüretkarlıklarını soldaki partilerin ve yöneticilerinin korumasız olmalarından almaktadırlar.

Bu nokta önemlidir. Çünkü şimdiye değin Partimizin ve yöneticilerinin korunmaları için yaptığımız çeşitli başvuruları sorumlular devamlı geçiştirmişlerdir. Banka şubeleri bile en sıkı şekilde korunurken Parti Genel Merkezimiz için hiç bir tedbir alınmamıştır. Bu tutum canileri daha da cüretlendirmektedir.

Katletmek dahil hiç bir zulmün sosyalistleri, doğru bildikleri yoldan, emekçi halka hizmetten alakoyduğu görülmüş değildir. Faşistler ne kadar tehdit savururlarsa savursunlar kendilerini bekleyen kaçınılmaz sonları, toplumun çöplüğüne gönderilmekten kurtulamayacaklardır.»

Faşist hareket

Baştarafı s. 1'de

lıydı» demesi ise gerçekten ilginç. Ecevit bir kere daha faşizmle mücadeleden, faşist katil yakalamayı ve onları sıkı sıkı hapiste tutmayı anladığını, ya da temsil ettiği sınıfın çıkarları açısından böyle yapmayı yeğ tuttuğunu belli ediyor. Onun tedbirden anladığı sadece polisiye tedbirdir. Siyasi tedbirden hiç haberi yoktur. Faşizme karşı hangi güçlerle beraber mücadele edilir, anlamaz. Ya da anlar da halk güçleriyle birlikte hareket etmeyi sınıfının, burjuvazinin çıkarları açısından haklı olarak tehlikeli görür. Onun anladığı polisiye tedbir bile emniyet müdürü tayininden yukarı çıkamaz. MC'den devraldığı MİT başkanının emekliliği zamanının gelmesi için altı ay sabırla bekler.

Ecevit faşizme karşı tutarsız ve ürkek politikasının cezasını çekti ve çekmeye de devam edecek. Ağca'nın neden kaçırıldığı üzerinde de durmak gerekiyor. Faşist hareket böylece hapse düşmüş kadrolarının arkasında olduğunu göstermiş, onlara büyük bir moral vermiş ve hapiste «bugün yatsak da yarın kurtarılabiliriz» düşüncesini pekiştirmiştir. Gene dosta düşmana faşist hareketin ne kadar etkin bir düzeyde bulunduğunu ispat etmiştir. Ve Ağca'nın konuşma ihtimalini ortadan kaldırmıştır. Ve Ağca bir daha konuşamayacaktır. Çünkü ya kendi örgütünce ortadan kaldırılacaktır. Ya da daha iyisi bir polis operasyonu sonucunda ölü olarak ele geçirilecektir. Böylece faşistler için bir «kahraman» olması da sağlanmış olur.

Ağca'nın kaçırılması faşist hareketin Demirel döneminde de terörü tırmandırma niyetinin yeni bir kanıtı olmuştur aynı zamanda. Zaten kaçırılma olayının hemen ardından yurdun çeşitli bölgelerinde faşist katliamlar artmıştır. Nitekim Kayseri'de [illegible] yurttaşımız öldürülmüştür.

Tüm bunlar faşist hareketin iktidara tırmanma stratejisinde kan dökmenin toplumsal gerilimi arttırmanın temel öğe olduğunu bir kere daha gösteriyor. Demirel hükümeti döneminin koruyucu şemsiyesini de hesaba katan faşist hareket kanlı emellerine uygun şartları oluşturmak için vargücünü seferber etmektedir. Demirel'in, can güvenliğini nisbi olarak sağlamış görünmek istemesi ile faşistlerin bu stratejisi çelişse de Demirel bir kaç göstermelik tedbirden başka bir şey yapmayacaktır.

Faşizme karşı namuslu bir savcı:

Baştarafı s. 1'de

«Bu katliam, Türkiye'de 1960'dan sonra gelişmeye başlıyan insanın insan tarafından sömürülmesini ortadan kaldırmayı, tüm vatandaşların insanca bir yaşama düzey ve onuruna ulaşmalarını sağlamayı istiyen demokratik sol ve sosyalist düşüncenin, Türkiye üzerine üsleriyle ve çok uluslu şirketleriyle çöreklenmiş sömürücü emperyalist büyük devletlerin hegemonyasını silip atmasını önlemek amacına yöneliktir. [illegible] Katliam 1961 Anayasasının asla kabul etmediği çarpık kapitalist düzenin sürdürülmesini, çıkarlarına uygun bulan güçlerin hakimiyetlerinin devamını temin için sahnelenmektedir. İlerici, aydın ve emekçi insanların öldürülmesini [illegible] bilenler, böyle bir amaca hizmet etmiş olamazlar.»

Savcının bu tesbitine bugün katılmayan tek bir namuslu demokrat insan düşünülemez. Ama sağ çevrelerde bu iddianame, büyük korku ve tedirginlik yarattı. Savcıyı yüksek askeri makamlara ihbar ettiler. «Davayla bu sözlerin ilgisi ne?» diye soruyorlar ve sıkıyönetim mahkemelerindeki savcı ve hakimlerin değiştirilmesini istiyorlar.

Faşist milliyetçi hareket şefleri ve bütün sağ güçler, yakalanmış olan canilerin, birer katil olarak yargılanmamalarını istiyorlar. Böylece, gerekirse idama da mahkûm edilsinler ama, arkalarındaki güçleri açığa vuracak yargılama yapılmasın istiyorlar.

Halbuki namuslu yargıç ve savcıların, faşist terörün arkasındaki güçleri teşhis etmeleri hiç de zor olmuyor. MHP yönetici ve milletvekilleri, özellikle bu işlerle görevli olan Sadi Somuncuoğlu, emirlerindeki faşist canilere hedef göstermeye devam ediyorlar. Hem de isim vererek, MHP'nin onlara biçtiği cezayı da göstererek.

MHP yönetiminin emriyle ülkemizde binlerce emekçi ve ilerici katledildi. Bu gidiş hızlanarak sürmektedir. MHP, solcuları temizlemek niyetinde olduğunu açık açık söylüyor. Gericiler, hem yaptıklarını açıktan yapıyorlar, hem de bunların görünmesini, mahkeme kararlarına geçmesini önlemeye çalışıyorlar.

Doğru olan, Savcının belirttiğidir. Terör sistemlidir, planlıdır ve siyasi amaçlara hizmet etmektedir. Cinayet işliyenlerin arkasında MHP vardır. MHP yandaşı gizli örgütler vardır. Mahkemelerin görevi, faşist canileri değil, esas olarak onları yöneten siyasi canileri yargılamaktır. Her namuslu hukukçunun siyasi cinayetlere bakışı bu açıdan olmalıdır.

Sağ güçler, yıllardır işledikleri cinayetlerin açığa çıkmasından ve yakayı ele vermekten çok korkuyorlar. Onları daha da korkutmalı, üzerlerine gitmeli, gizli ve açık cinayet şebekelerini açığa çıkarmalıdır.

Hukuk, eğer iki ağızlı bıçak gibi, bazan da burjuvazinin ve onun uşaklarının elini kesiyorsa, bu bıçağı sonuna kadar kullanmalı, faşistlerin en kısıtlı demokraside yasallıklarının olamıyacağı gösterilmelidir.

«Devletin nizamını» savunan hukukun, bu burjuva devleti eline geçirip faşist devlet haline getirmek istiyen MHP'ye karşı kullanılması istenmeli ve sağlanmalıdır.

Gerçek Durum

tur bunun. Bir cineyet aletine, faşist hareket içinde kilit roller yakıştıranlar da var. Faşizmin yaratmaya çalıştığı genel yılgınlık ortamında böylesi yorumlarla ipin ucu kaçırılabilir. Sorunun özünü yakalamak gerekmektedir.

MHP, Demirel Hükümetine değil, kendisi için daha elverişli olanaklara destek sağlamıştır. Daha hükümetin ilk günlerinde terörü tırmandırması, bu gerçeği Demirel'in kulağına fısıldamak içindir. Desteğinin esas faturasını daha çıkaramamıştır. Demirel hükümetinin, desteğin MHP ayağını kaybetmemek yönünde uygulayacağı politika, MHP'nin kazancı olacaktır. Böyle bir politikayı uygulatmama başarısı ise, demokrasi güçlerini kazandıracaktır.

Demokrasi güçleri için Demirel hükümeti bir handikap niteliğindedir ama MHP, bu hükümet zamanında daha açık politika izleyeceğe benziyor. Bu da, faşist harekete karşı geniş yığınların seferber edilmesinde, hedeflerin netlik ve somutluk kazanması bakımından bir kolaylık sağlıyacaktır.

MHP'nin içinde yer aldığı kombinezonlar giderek karmaşık olmaktan çıkmıştır. Örneğin: MHP milletvekili Sadi Somuncuoğlu, MHP içindeki konumunu ele vermiş bulunmaktadır. 120 cinayetin uygulayıcısı olan bir gizli örgütlenmenin MHP saflarındaki şefi olduğuna dair ipuçlarının ortaya çıktığına bakılırsa, terörle MHP arasında, yasal değerlendirmelere konu olacak bağlar kurmak zor olmayacak. Çeşitli gizli terör odaklarının şef düzeyinde yöneticilerinin bileşimi olarak değerlendirilecek bir MHP, terörün şemasının ele edilmesinde başlıca kanıt olacaktır.

MHP, Demirel hükümetinin ilk günlerinde, hem kendi gücünü deniyor, hem de Demirel'in gücünü. Ayrıca, kendi yönelimleri ile Demirel'in uygulamalarını bir uyuma kavuşturmaya çalışıyor. Eğer sol güçlerin üzerine gidilecekse, hükümet bunda kararlı ise, resmi devlet terörü ile MHP terörünü bir noktada uyumlaştırmak mümkündür. Bu, MHP'nin saldırganlığının meşrulaştırılması açısından da zorunludur. Ne denli teröre karşı imiş gibi gözükseler de, tekelciler böyle bir uyumun, terörü esas çatışmadan, solun «imhası» düzeyine yükseltebilir ve bu da onlar için hiç de fena olmaz.

Demirel iktidarına karşı verilecek hak mücadelesinin, MHP'yi avlamak gibi bir boyutu da vardır.

Faşist tehlikeye karşı güçleri birleştirmeye «hayır» diyen var mı?

Avukatlara saldırı

Baştarafı s. 1'de

nin önünde avukatlara saldırılıyor. İstanbul Paşakapısı cezaevindeki faşist mahkumlar, cezaevi içinde savcıya ateş edebiliyorlar.

Faşist saldırganlar, Demirel hükümeti kurulduktan sonra iyiden pervasızlaşmaktadırlar. Faşist katillerin elebaşları, MHP şefleri, hergün meclis kürsülerinden, radyo ve televizyondan faşist militanlara cesaret vermekte, af yasalarıyla saldırı direktifleri iletmektedirler.

Faşistlerin böylesine pervasız hale gelmelerinde TÖB-DER yöneticilerinin tutuklanmalarında olduğu gibi, demokrasi güçleri üzerindeki baskılara yeşil ışık yakan CHP merkezinin de sorumluluk payı büyüktür. Zaten sosyal demokrasi, 22 aylık icraatı boyunca faşistlere cüret kazandırmaktan başka bir şey yapmamıştır. Bu yüzden, şimdi CHP yöneticilerinin, olup bitenler karşısında sitemkâr demeçler vermeleri dahi inandırıcı olmamaktadır.

Askeri cezaevinde faşistlerin saldırısına uğrayan Halit Çelenk'e bir mesaj gönderen Ahmet Kaçmaz özetle şöyle dedi:

«Faşist canavarların hunharca saldırısına uğramanız bizleri derinden üzmüştür. Bu olay, faşistlerin ne kadar hak, hukuk, uygarlık düşmanı olduklarını bir kez daha kanıtlarken, teröre son vermek gerekçesiyle ilan edilen sıkıyönetimin, değil yurt sathında askeri bir garnizon dahilinde dahi faşistlerle başedemediğini ibret verici bir şekilde açığa çıkarmıştır.

Şahsınıza ve arkadaşlarınıza yönelik bu saldırı aynı zamanda adalete yapılmış bir saldırı olup, örtülü MC döneminde adalet kurumunun nasıl zaafa uğratılacağının kanıtıdır.

Şahsınızda, aynı zamanda emekçi halkımızın ilerici hareketine yapılan bu saldırı mücadele azmimizi bilemiş, direnişimizi daha kararlı hale getirmiştir. Sizin ve arkadaşlarınızın en kısa sürede sağlığınıza kavuşmanızı dilerken, faşizmi ergeç dize getireceğimize inancı bir kere daha belirtirim.»

«TÖB-DER YÖNETİCİLERİ SERBEST

Baştarafı s. 1'de

Sınıf mücadelesinin keskinleş[illegible] faşist saldırılar ve faşizme karşı demokrasi mücadelesinin hız kazanması burjuvaziyi korkutmuş ve TÖB-DER'in boy hedefi yapılmasına yol açmıştır. [illegible] baskıların sadece öğretmen kitles'ni hedef almadığı, tüm demokrasi güçlerine yönelik art niyetler taşıdığı ise açıktır. Amaç demokrasi güçleri üzerindeki baskı ve saldırıların daha da hızlanmasına kapı aralamak, kitleleri demokratik mevzilerden geri çekilmeye zorlamak ve sindirmektir.

Gericiliğin bu planları karşısında demokrasi güçlerine düşen görev, son günlerde artmakta olan tutuklama olayları ve özellikle TÖB-DER gibi uluslararası düzeyde saygınlığı olan bir demokratik kitle örgütünün yöneticileri üzerindeki anti-demokratik uygulamalara karşı çıkmak ve baskıları topyekün göğüslemektir. Demokrasi güçleri olarak, bu ve benzeri saldırılar karşısında sessiz kalmanın gericiliğin ekmeğine yağ süreceğinden hareketle, TÖB-DER yöneticilerinin [illegible] lamlı olduğunu gecikmeden kavramak zorunda bulunduğumuzu bilmeliyiz.

Öte yandan, TÖB-DER Genel Merkezi tarafından, «TÖB-DER Yöneticileri Serbest Bırakılsın» adı altında bir imza kampanyası açılmıştır. Kampanya için hazırlanan ve çoğaltılan imza formları, Türkiye'nin her yanına gönderilmeye başlanmıştır. İmza formlarında, «Demokratik güçlere yönelik baskıların bir parçası olarak tutuklanan ve halen cezaevinde tutulan TÖB-DER yöneticilerinin serbest bırakılmasını diliyorum» ibaresi yer almaktadır.

Gazetemiz tüm okurlarımızı TÖB-DER'in imza kampanyasına katılmaya ve en geniş şekilde desteklemeye çağırır.

Filistin Halkıyla Uluslararası

Baştarafı s. 4'de

bir kısmını da işgal etmişti. Bu koşullarda en temel haklarından bile yoksun bırakılan Filistin halkı mücadelesini bugüne kadar kararlılıkla sürdürdü, İsrail ve destekçisi emperyalizmin saldırganlığına boyun eğmedi.

Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü dolayısıyla Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, FKÖ lideri Yaser Arafat'a bir mesaj gönderdi. TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın mesajı şöyledir:

«Yoldaş Yasser Arafat,

Emperyalistler ve siyonistler tarafından yurt toprakları gaspedilen yiğit Filistin halkının sürdürdüğü haklı savaş tüm dünya halklarının saygısını, sempatisini ve büyük desteğini kazanmıştır. Dünyanın dört bir köşesinde ulusal kurtuluş güçleri karşısında yenilgiden yenilgiye uğrayan ABD emperyalizminin ve onun Ortadoğu'daki ileri karakolu İsrail'in ırkçı ve saldırgan politikaları hızla iflas etmektedir. Emperyalistlerin ve siyonistlerin insanlık dışı barbarlıklarına ve zulümlerine rağmen Filistin Halkının kararlı direnişi güçlenmekte, ulusal bağımsızlık günleri yakınlaşmaktadır. Dünya devrimci süreci, sosyalist sistem, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş güçleri yüzyılımızın en meşakkatli, fakat en onurlu savaşlarından birini veren Filistin halkının mücadelesini olanca gücüyle desteklemektedir.

Partimiz kurulduğu günden beri Filistin halkının haklı savaşının yanında yer almış, onun mücadelesini yürekten desteklemiştir. Ulusların kendi kaderlerini serbestçe belirlemeleri ilkesinin kararlı savunucusu TSİP, FKÖ'nün Filistin Halkının tek temsilcisi olduğu kabul edilmedikçe, İsrail 1967 sınırlarına çekilmedikçe, Filistin Halkının kendi bağımsız devletini kurması sağlanmadıkça, Birleşmiş Milletler'in Filistinle ilgili kararları tümüyle uygulanmadıkça Ortadoğu'da barışa giden yolların açılmayacağını vurgulamaktadır.

Yoldaş Arafat,

Devrim için savaşan Filistin Halkının zafere ulaşacağına inancımız tamdır. Filistin Halkının zaferi tüm dünya halklarının emperyalizme karşı zaferi olacaktır. Zafer devrimcilerin, zafer ulusal ve sosyal kurtuluş uğruna savaşan halkların olacaktır.

Yaşasın yiğit Filistin halkının haklı savaşı.

Yaşasın Türkiye ve Filistin halklarının dostluk ve dayanışması.»

Sıkıyönetim Mahkemesi görevsizlik kararı verdi

Baştarafı s. 1'de

oğlu ve MYK üyesi Veli Gürcan haklarında, 16 Haziran 1976 tarihinde TSİP tarafından düzenlenen 15-16 Haziran toplantısında yaptıkları konuşmalarda TCK'nın 142. maddesini ihlal ettikleri iddiasıyla açılan davaya İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde devam edildi. Sıkıyönetim Mahkemesi, savcının isteğine uyarak görevsizlik kararı verdi. Ayrıca konuyu Uyuşmazlık Mahkemesine iletmek üzere dosyanın Askeri Savcılığa verilmesi de karar altına alındı.

Bilindiği gibi, sözkonusu dava İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararı vererek suç dosyasını, Sıkıyönetim Mahkemesine göndermesi nedeniyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde sürdürülmekteydi.

Duruşma sırasında iddianameyi okumak üzere söz verilen Askeri Savcı, iddianameyi okumadan önce görev konusunda bir itirazının bulunduğunu belirtmiş ve dava konusu olayla sıkıyönetimin ilan gerekçesi arasında bir irtibatın mevcut olduğunun kabul edilmesi halinde, bunun «tabii hakim prensibinden çok büyük boyutta bir uzaklaşma doğuracağı düşüncesinde» olduğunu söylemiştir.

Bunun üzerine Sıkıyönetim Mahkemesi görevsizlik kararı vermiştir.

Mahkeme Kurulunun oybirliğiyle aldığı kararda özetle şöyle denilmektedir:

«Gerekçeli kararda ayrıntılı olarak açıklanacağı üzere sanıklarca işlenen suçun Sıkıyönetim faaliyetleri ile herhangi bir ilişkisi olmadığı gibi Sıkıyönetim ilânını gerektiren ve Anayasanın tanıdığı hür demokratik düzeni, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik amaçlı ve örgütsel içerikli yaygın şiddet eylemi niteliğinde görülmemesi yanında, suçun işleniş tarihi ve biçimi de dikkate alındığında sanıklar hakkında açılan davanın sonuçlandırılması Sıkyönetim Komutanlığı As. Mahkemesinin görevi dışında kaldığı inancına varılmakla... İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinin GÖREVSİZLİĞİNE, ayrıca... dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmek üzere As. Savcılığa verilmesine... oybirliği ile karar verildi.»

Sendikal çalışmalar üzerine

Baştarafı s. 1'de

lüğüne bağlı işyerlerinin çoğunda işçiler sarı sendikalardan ayrılarak DİSK'e bağlı Tek Ges İş sendikasına geçtiler. Bu durumdan rahatsız olan sarı sendikalar çeşitli jurnal, iftira ve diğer gayretlerini yoğunlaştırdılar.

Geçtiğimiz hafta, Tek Ges İş sendikasının Diyarbakır'da DSİ işçileriyle yaptığı toplantı sıkıyönetim görevlileri tarafından basıldı ve toplantıda bulunan Tek Ges İş Merkez Yürütme Kurulu üyesi ile, Diyarbakır Şube başkanı, DİSK Bölge Temsilcisi ve DİSK Bölge otosunun sürücüsü dört arkadaş gerekçesiz olarak gözaltına alındılar.

Sendikal çalışmalarla görevli dört kişinin hiçbir sebep yokken gözaltına alınması, doğrudan doğruya DİSK'in sarı sendikalara karşı örgütlenme çalışmalarının önlenmesi demektir. Bu tutum, Türk-İş'e bağlı sendikaların üye desteğini yitirdiği yerlerde, onların egemenliklerinin bu yolla korunmasına yardımcı olur.

Yapılan uygulama anti-demokratik olduğu gibi, yasalara da aykırıdır. Çünkü sendikal çalışmanın gereği olarak, işçilerle toplanmak ve sendikal örgütlenme yapmak serbesttir. Bu sendikaların yasal bir hakkıdır. Yasal olmayan şey, bu yasal demokratik hakkı tanımamaktır.

İran

Baştarafı s. 1'de

Humeyni Hükümetinin olumsuz tutumu nedeniyle, bilindiği gibi Kürt halkı silaha sarılmak zorunda kalmıştı. Ancak bir ABD saldırısı ihtimali Humeyni'nin Fars olmayan halklara karşı tavrını değiştirmesine neden olmaktadır. Buna karşılık Kürdistan Demokratik Partisi bir bildiri yayınlayak «İran'ın ulusal sınırlarını korumak için tüm diğer ilerici güçlerle birlikte var gücüyle savaşmaya hazır olduğunu» ilan etmiştir.

İtalya yeni

Baştarafı s. 4'de

işbirliğini geliştirme eğilimi taşıdığı ve belirli konularda İKP ile işbirliği yaptığı gözleniyor. Bu arada Sosyalist Parti Kongresi'nin toplanarak partinin Cossiga hükümetine karşı tutumunun belirleneceğinden sözediliyor. Parlamentoda güçlerin dağılımı kalıcı bir hükümet kurulabilmesinin Sosyalist Parti'nin tavrına bağlı olduğunu gösteriyor. Bu durumda Sosyalist Parti'nin tavrı önem taşımakta. Yine 1980 Ocak ayında yapılacak Hristiyan Demokrat Parti Kongresi'nde İKP ile ilişkilerin ele alınacağı belirtiliyor. İktidardaki Hristiyan Demokrat Partisi İKP'nin hükümete katılmasına karşı çıkıyor. Ancak Hristiyan Demokratlar arasında bu konuda görüş birliği yok. Bir kısmı Komünistlerin hükümete katılmasını onaylarken, bir kısmı da değişik işbirlikleri öneriyorlar.

Sonuç olarak, İtalya'da yaşananlar İKP'nin katılımı olmaksızın ülkenin hükümet bunalımından kurtulamayacağını açıkça sergiliyor.

Aydın Engin'in 1-5 yıl hapsi istendi

Baştarafı s. 1'de

larak yargılandığı bu davanın gelecek duruşması Ocak ayına bırakıldı. Bilindiği gibi Aydın Engin TCK'nun 142. maddesini ihlal ettiği iddiasıyla tutuklanmış ve askeri cezaevine gönderilmişti. Avukatlarından öğrendiğimize göre Aydın Engin'e henüz iddianame verilmiş değil, dolasıyla da tutuklu oldugu konudan ne zaman mahkemeye çıkacağı belli değil.

Burjuva basını mensuplarının davaları tutuksuz olarak sürerken Politika Genel Yayın Müdürünün iddianamesi bile hazırlanmamış bir davadan tutuklu olması hukukun ve uygulanışının sınıfsal özünü çok iyi ortaya çıkarıyor.

Ağaoğlu ve Behramoğlu SSCB'ye gitti

Arkadaşımız Tektaş Ağaoğlu ve Ataol Behramoğlu, Sovyet Yazarlar Birliği'nin çağrılısı olarak, «Sovyet Edebiyatı Çevirmenleri Kongresi»ne katılmak üzere Moskova'ya gittiler. Cuma günü Türkiye'den ayrılan Ağaoğlu ve Behramoğlu'nun SSCB gezileri 15 gün sürecek. recek .

Bilcanlı grevini tüm ilericiler destekliyor

- **Sarı sendika Çimse-İş'i işverinden atan beton işçilerinin grevi ikinci ayını dolduruyor.**
- **İşçiler ekonomik taleplerinin yanısıra, işyeri güvenliği ve sağlık koşullarının düzeltilmesi için mücadele veriyor.**

İki ay önce başlayan yiğit Beton işçilerinin grevi sürüyor. Ekonomik, demokratik haklar ve sosyal güvence için çıkılan grev başarıyla sürdürülüyor.

1952 yılında kurulan Balıkesir Bilcanlı Kiremit-Tuğla Fabrikasına sendika olarak 1963'de Türk-İş'e bağlı Çimse-İş girmiştir. Sarı sendika Çimse-İş yıllardır işçilerin sorunlarına eğilmedi. Patronla uzlaşmaya gitti. Ama Bilcanlı işçilerinin sınıf bilinçlerinin gelişmesine engel olamadı. İşçiler işyerindeki sarı sendika zincirini kırarak, 1.7.1979 da DİSK'e bağlı Beton-İş'te örgütlendi.

Gazetemiz, işçilerin sorunları ve grev üzerine işyeri temsilcisi Hüseyin Aydemir ile grev yerinde görüşme yaptı. Görüşme sırasındaki söyleşiyi okurlarımıza sunuyoruz:

GERÇEK: Greve ne zaman, niçin başladınız?

Greve 9.10.1979 tarihinde başladık. Bugüne kadar aldığımız ücretle yarı aç, yarı tok idare ediyorduk. Son zamanlarda üst üste yapılan zamlar ve devalüasyonlardan sonra, aldığımız ücret ancak bir aylık kira ve çocuğumuza bir ayakkabı almamıza yetiyordu. Bu koşullar altında yaşamamızı sürdürebilmemiz bir mucize idi. Bütün bunların yanısıra işyerindeki sağlık koşullarının düzeltilmesi ve işyerinde iş güvenliğinin sağlanması için greve çıktık.

GERÇEK: Bu işyerinde ne kadar işçi çalışmaktadır?

Bu işyerinde 300 kişinin çalışması gerekirken işveren daha fazla kâr etmek amacıyla fabrikada 100 işçi çalıştırmaktadır.

GERÇEK: İşverenin greve karşı tutumundan söz eder misiniz?

Bugüne kadar işveren toplu sözleşmeye yanaşmadı. Grevi erteletmeye çalıştı. Mahkeme kararıyla 1,5 ay ertelettirdi de. Grevimizin demokratik kitle örgütleri tarafından desteklenmesi işvereni yıldırıyor.

GERÇEK: İşyerinizdeki kazalara karşı önlem alınıyor mu?

İşyerimizde iş kazaları sık sık görülüyor. Daha önce prese elini kaptıran bir arkadaşımız gerekli tedavi yapılmadığından tetanoza tutularak öldü. Çalışma koşullarının ağırlığı nedeniyle bazı arkadaşlarımız fıtık oluyorlar. Bütün bunlara karşı işveren hiç bir tedbir almamakta direniyor. İş müfettişlerine arızasız presleri göstererek yalan bilgi veriyor ve yakayı kurtarıyor.

GERÇEK: Grevinizle dayanışma içinde olan örgütler hangileridir?

Turgutlu kiremit - tuğla işçileri, Bursa kiremit - tuğla işçileri, Maden-İş'e bağlı orman tamiranesi işçileri, SGB, İGD, İKD, TÜS-DER Balıkesir şubeleri grevimizi desteklemektedirler. **GERÇEK: Okurlarımıza söyleyecekleriniz var mı?**

Biz GERÇEK okurlarına içten selamlarımızı iletiriz. GERÇEK gazetesine de mücadelemize destek olduğu için teşekkür ederiz. TSİP üyesi Ahmet Ulu'nun işçilere başarı dileğinde bulunmasından sonra işyerinden ayrıldık. Bilcanlı işçilerinin haklı mücadelelerinde her zaman yanlarında olacağız.

Balıkesir'deki Bilcanlı Kiremit ve Tuğla fabrikasının işçileri sarı sendika çemberini kırdılar. DİSK'e bağlı Beton-İş'te örgütlenmelerinin hemen ardından ekonomik-demokratik haklar için etkin bir mücadeleye atılan işçiler, iki aya yakın bir süredir grevdeler. Yöredeki demokrasi güçlerinin işçilere sağladığı etkin destek ve dayanışma, işçileri grev mücadelesinde daha kararlı ve güçlü bir düzeye getirdi.

İŞ KAZALARINDA REKOR TÜRKİYE'NİN

İş kazaları, her geçen yıl artarak sürüyor. Türkiye, iş kazalarında ön sırayı alıyor. Kazaların her zamanki kurbanları işçiler. Her yıl ülkemizde binlerce işçi, iş kazalarında ölüyor, yaralanıyor, sakat kalıyor. İş kazalarının tek sorumlusu ise, insan sağlığından önce, kâra, sömürüye önem veren patronlar ve dolayısıyle çarpık kapitalist düzendir.

Geçtiğimiz günlerde Galata Köprüsü altında belediyeye ait bir odada çıkan yangın sonunda bir işçi öldü, iki işçi de yaralandı. Olayın birinci derecede sorumlusu işveren olduğu halde, olaydan asıl etkilenenler, yaralanan ve hayatlarını kaybedenler, her zaman olduğu gibi, yine işçiler... Fotoğrafta, yangın yerinde ölen işçi Ali Yılmaz'ın cesedi başında tedirgin ve sinirli bir halde bulunan işçiler görülüyor. Kafalarında hep aynı soru: Acaba bir iş cinayetine kurban gitmeden emekli olabilecek miyim? Kurtuluş var mı?

Gerçek Konuşalım

REMZİ ÇIĞ

«Serseri, Aylak Paralar...»

Yırtığını, eksiğini anladık ama paranın serserisi, aylağı da olur mu demeyin. Hür teşebbüs erbabına, memleketin iyiliği için yanıp tutuşan işadamlarına göre bal gibi oluyor. İşte kanıtı! İstanbul Ticaret Odasında «saygıdeğer» bir işadamı piyasada milyonlarca lira «serseri, aylak para» dolaştığını söyliyerek, Demirel Hükümetinden bu paralara bir çözüm bulunmasını istemiş. Kısa adı TÜSİAD olan Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği de yayınladığı son ekonomik raporda, serbest piyasada biriken döviz tutarının 2 milyar dolara ulaştığını belirtiyor Yani «Tahtakale Merkez Bankası»nın döviz rezervleri bir hayli yüksek durumda!

Evet, varlığı böylece hür teşebbüs erbabının ağzından kanıtlanan bu «serseri. aylak para»lar nasıl kullanılacak? İşadamlarının bugünlerde üzerinde durduğu önemli konulardan biri de bu. Ve işadamları kesenin ağzını açmış hacıağası edasıyla Demirel hükümetine «al bu paraları, dövizleri kullan» diyorlar. Yalnız bazı «küçük» şartları var, örneğin «üzüm yenecek ama bağ sorulmayacak»! Yani bu paraların nereden ve nasıl kazanıldıkları kurcalanmayacak. Sözgelimi, bu kazançların yağ, tüpgaz, ampul, demir, çimento gibi halkın zorunlu ihtiyacı olan ve piyasada bulunmayan malların karaborsasından, istifçiliğinden kazanıldığı açık edilmeyecek. Kaçakçılık, döviz karaborsası yoluyla kasalarını dolarlarla dolduranlara, hür teşebbüs erbabı muamelesi yapılarak, saygıda kusur edilmeyecek. Ve böylece kapitalist ekonominin ahlâksızlık ve soysuzlukları sonuçta ağzı yok, dili yok bir küçük kâğıt parçasına yüklenecek. Kazananlar, işadamları, sanayici, memleketsever hür teşebbüs erbabı olacak, kazanılan ise «serseri, aylak para»!

Şimdi; yağ, ampul, benzin, tüpgaz, şeker depoları basıldığı zaman, hür teşebbüs erbabına çamur atılıyor diye ayağa kalkan nice şiş göbekli, kalın enseli sermaye sözcülerini hatırlamamak mümkün mü? Halkın gözünün içine baka baka yalan söyleyenlerin, gazetelere çarşaf çarşaf ilanlar vererek hür teşebbüsün faziletlerinden söz edenlerin tiyneti bir kez daha açıkça ortaya çıkmadı mı?

«Benim elimde para da döviz de var ama bunları nasıl kazandığımı sorma, gel seninle bunları nasıl harcayacağımızı kararlaştıralım» demenin başka ne anlamı olabilir?

Programını tekelci sermayenin istekleri doğrultusunda hazırlayan iktidarın tekelcilerin bu naçiz isteğini geriye çevirmeyeceği açık. Nitekim programda bu gayrimeşru, haksız kazançların yasal hale getirilmesi için «servet beyannamelerinin değiştirilmesi» öngörülüyor.

Ancak işçi sınıfımız, emekçi halkımız birgün mutlaka «bu üzümlerin bağını» soracaktır. İşte o zaman kimsenin «hem üzüm yeniyor, hem bağcı dövülüyor» diye yakınmaya da hakkı olmayacaktır.

Haruniye'de faşistlere karşı güç ve eylem birliği

- **Yerel işbirlikçileri merkezi güç ve eylem birliğinin yaratılabileceğini ve zorunluluğunu işaret ediyor.**

(Gerçek - Haruniye) — Siyasal iktidardaki son değişiklik üzerine, Haruniye'de gericiler, faşistler iyice azıttılar. Önceleri bu yöreyi, daha çok «canileri saklama yeri» olarak kullanıyorlardı. Bununla birlikte, hükümetteki değişiklik sezilir sezilmez dişlerini göstermeye başladılar.

Faşistler, önce üç İGD'li, ardından iki SGB'li'ye saldırdı. Bunu iki solcu gencin daha dövülmesi izledi. Hacılar Belediyesinden beslenen faşistler memleketlerine gitmekte olan solcu iki öğrenciyi garajda dolmuştan indirip dövdüler. Sonra Bucağın jandarma uzatmalı eski çavuşunu, yine garajda ve güpegündüz kanrevan içinde bıraktılar. Daha önce genellikle CHP'lilerin ve CHP'li gençlerin geldiği Halk Derneği'ni kurşunlayan faşistler, şu bu demeden, sol bildikleri herkese ve tüm halka karşı saldırıya hız verdiler.

İşte bu ve benzer gelişmeler içinde Hacılar-Haruniye'de demokrasi güçleri ortak bir toplantı yaptılar. Yapılışından bir ay öncesinden kararlaştırıldığı öğrenilen toplantıya demokrasi mücadelesinde yeri olan her çizgiyi temsil eden ikişer üçer kişinin katıldığı öğrenilmiştir. Belirtildiğine göre toplantıdan kısaca şu sonuçlar çıktı:

Demokrasi güçleri, faşist saldırıları göğüsleme ve faşistlerin üzerine birlikte yürüme konusunda güç ve eylem birliği yapılması zorunlu hale geldi.

Edinilen bilgiye göre toplantı oldukça tartışmalı, ama olumlu geçti. Her çizgi, diğerinin görüşlerini onaylar ve tamamlar biçimde görüş belirterek, kitle tabanlarına da ulaştırılmak üzere ortak kararlar alınmasında, önlemler saptamada güçlük çıkarmaktan, grupçuluktan azami ölçüde kaçındı.

Güç ve eylem birliği kararlarına göre: Demokrasi güçleri her zaman, her yerde, toplu ve dayanışma içinde hareket edecekler, geri adım atmayacaklar, faşistlerin işgalindeki bölgeleri, faşistlerden arındırmak üzere topluca, kararlıca yürüyecekler. Ancak, bütün devrimciler, demokratlar, solcular gibi, Hacılar-Haruniye'deki ilerici güçler de bilmektedirlerki: Faşizmin geriletilmesi, demokrasi güçlerinin, solcuların merkezî güç ve eylem birliği ile başarılacaktır. Yerel işbirlikleri, bu sürecin hızlanması doğrultusunda üzerlerine düşen sorumluluğu da yerine getirecek, merkezî güç ve eylem birliğinin mümkün oluşunu gösterecek, zorunluluğunu dayatacaktır.

«BÜYÜK MÜCADELE»

Yaklaşık bir milyon kişinin karşılıklı olarak her gün seyahat ettiği Kadıköy-Köprü-Sirkeci arasında seyahat her geçen gün zorlaşmaktadır. Özellikle işe gidiş-geliş saatlerinde vapur seyahatleri büyük zorluklarla yapılabilmekte, taşıtların yetersizliğine basit düzensizlikler de eklenince günlük ulaşım, yurttaşlar için en büyük sorun olmaktadır. Fotoğrafta sabah işe gitmek için «büyük bir mücadele»ye atılanlar görülüyor.

Sarı sendikacılık Yol-İş'te bir yara daha aldı

Döndü BABACAN

TÜRK-İŞ'e bağlı YOL-İŞ sendikasının Mersin şubesi (5. Bölge) genel kurulu toplanarak yeni dönem yönetim ve yürütme kurullarını seçti.

Açılış konuşması ve divan seçiminin ardından söz alan konukların konuşmaları delegelerce dikkatle izlendi ve alkışlandı. Sendikanın pekçok şube temsilcisinin de konuk olarak söz aldığı kongrede, yine konuk olarak söz alan kara yolları 5. Bölge Müdürü Yılmaz Çamlıbel, güncel olayları değerlendirdikten sonra konuşmasında özetle şöyle dedi:

«Özünde adaletsizlik olan bir düzen insanları mutlu edemez. Ekonomik ve siyasal çalkantılardan kurtulamaz. Siyasetten uzak tutulmaya çalışılan ve tüm değerleri yaratan işçi sınıfı artık gerçekleri görmeli, yarattıklarına sahip çıkma mücadelesinde yer almalıdır.

Biz kendimizi işçilerden ayrı görmüyoruz. Farkımız iki ayrı uygulama ile emeğimizi satmamızdır. Biz de işçilerin üyesi oldukları sendikalara uye olabilmenin mücadelesini veriyoruz. Sizlerin ve diğer demokratik kitle örgütlerinin bu mücadeleye destek olmalarını istiyoruz. Bu mücadeleyi birlikte kurtaracağız.»

Genel kurulda, mevcut şube yönetimini ve TÜRK-İŞ'i eleştiren delegeler, ülkenin ekonomik ve sosyal sorunlarına değinerek, TÜRK-İŞ'in seçimlerdeki tavrını kınamışlardır. «İşçi sınıfını politikadan uzak tutma çabalarının kime hizmet ettiğinin görülmesi zamanının gelip geçtiğini» söyleyen delegeler, sermaye ve emeğin uzlaşamayacağını, egemen sınıflara karşı tüm işçilerin birlikte mücadele vermeleri gerektiğini, çünkü tüm çalışanların çıkarlarının ortak olduğunu vurguladı.

Öncekilere göre nitelikli ve dinamik bir kongre yapan karayolu işçileri, seçimler sonucu üçte iki çoğunlukla çok rahat bir şekilde istedikleri yönetimi işbaşına getirdi.

5. Bölgeden emekli olan işçilere birer plaketin dağıtıldığı kongrede, tüzük değişiklikleri de yapılarak, yürütme kuruluna şimdiye kadar bulunmayan eğitim-teşkilatlandırma sekreterliğini de dahil etmişlerdir.

Grup özelliği göstermeden tüm ilericiler ve sosyalistler kongrede sağ yönetime karşı ortak davrandılar, ortak liste çıkardılar. Kongreye ilericilerin hakim olması ve seçimleri ilerici listenin kazanması, ilerici sendikacılığın geleceği açısından bir başarı olarak nitelendirilmektedir. Türk-İş içindeki ilerici muhalefete güç katacak olan bu gelişme, yöredeki ilericilerce de sevinçle karşılandı.

Türk-İş'e bağlı Yol-İş'te ilerici muhalefet güçleniyor. Muhalefetin güçlenmesiyle birlikte sarı sendikacılığın ve Türk-İş'in çıkmazı da derinleşiyor. Mersin Yol-İş sendikasının şube kongresinde delegeler tartışmaları ilgiyle izlerken görünüyorlar.

Tekstil DSF'ye bağlı UTSB üyeliğine kabul edildi

DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikası Dünya Sendikalar Federasyonu'na bağlı Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği üyeliğine kabul edildi. TEKSTİL Sendikasının Şubat ayında yapılan 6. Genel Kurulu'nda DSF'ye üyelik için başvuru yapılması kararlaştırılmış ve girişimlerde bulunulmuştu. 1-24 Kasım tarihlerinde Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği'nin Moskova'da yapılan toplantısında TEKSTİL'in üyeliği oybirliği ile kabul edildi.

Moskova'da yapılan toplantıya, tekstil işkolunda kurulu dünya sendikaları temsilcileri katıldılar. Bunlar arasında Sovyetler Birliği, Çekoslovakya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Polonya, Avusturya, Romanya, Kıbrıs, Irak, Küba, Panama, Japonya, İtalya, Kongo, Suriye, Bulgaristan, Macaristan, Hindistan, Fransa, Mali, Cezayir temsilcileri bulunuyordu. DSF'ye bağlı Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği'ne üye kardeş sendikalar TEKSTİL'in DSF ve UTSB saflarında yeralmasından duydukları sevinci ve dayanışmayı belirttiler. Bu arada UTSB Yönetim Kurulu toplantısının önümüzdeki Mayıs ayı içerisinde İstanbul'da toplanacağı açıklandı.

Bank-Sen işverenle toplu sözleşme görüşmelerine başlıyor

DİSK üyesi Bank-Sen'in Türkiye Öğretmenler Bankası işyerlerinde toplu sözleşme görüşmeleri için sürdürdüğü yasal prosedür tamamlandı. Önümüzdeki günlerde Bank-Sen ile Öğretmenler Bankası işvereni arasında toplu sözleşme görüşmeleri başlayacak. Son olarak İstanbul 2. İş Mahkemesi'nin, Prof. Münir Ekonomi'yi tarafsız aracı olarak belirlemesiyle, toplu sözleşme için gerekli işlemler sonuçlanmış oldu.

Bilindiği gibi, bir süredir, Bank-Sen Türkiye Öğretmenler Bankası'nda emekçilerin yüzde 80'ini bünyesinde toplayan çoğunluk sendikası durumunda idi. Ancak Bölge Çalışma Müdürlüklerinin ve yargı organlarının ağır işlemesi nedeniyle Bank-Sen'in yetkili sendika olarak toplu sözleşme bağıtlaması mümkün olamamıştı.

Bank-Sen'in Öğretmenler Bankası'nda imzalayacağı toplu sözleşme başlangıçta İstanbul'da, 14 şubede çalışan 300'e yakın emekçiyi kapsayacak.

O'NUN HİKAYESİ

M. DOĞRUER

